

ГРАЂЕВИНСКО-АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ

22.12.2025			
Страна	Број	Прилог	Вредност
01	414/6		

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ГРАЂЕВИНСКО-АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЕШТАЈ
о самовредновању
студијског програма мастер академских студија
ГРАЂЕВИНАРСТВО
за период од 2022. до 2024. године

Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета

**Чланови Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета
који су учествовали у припреми и писању извештаја:**

Проф. др Снежана Ђорић-Вељковић-председник

Проф. др Југослав Карамарковић-члан

Проф. др Милена Динић Бранковић-члан

Проф. др Драган Костић-члан

Проф. др Милица Живковић-члан

Доцент др Биљана Младеновић-члан

Доцент др Јелена Савић-члан

Доцент др Андрија Зорић

Референт Јелена Игић-члан

студент Ђорђе Маричић-члан

студент Ема Настић-члан

У претходним сазивима:

Проф. др Љиљана Василевска

Проф. др Тодор Вацев

др Данијела Милановић

САДРЖАЈ

КАТЕГОРИЈЕ ЗА ВРЕДНОВАЊЕ И КВАНТИФИКОВАЊЕ	3
1. УВОД	4
2. ОПИС И ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА И МЕРЕ ЗА ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА	5
2.1. Стандард 4. Квалитет студијског програма	5
2.2. Стандард 5. Квалитет наставног процеса	17
2.3. Стандард 7. Квалитет наставника и сарадника	21
2.4. Стандард 8. Квалитет студената	26
2.5. Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса	31
2.6. Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке	37
2.7. Стандард 11. Квалитет простора и опреме	42
2.8. Стандард 13. Улога студената у самовредновању и провери квалитета	52
2.9. Стандард 14. Систематско праћење и периодична провера квалитета	57
3. ОПШТА ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА СА ПРЕДЛОГОМ МЕРА	62

КАТЕГОРИЈЕ ЗА ВРЕДНОВАЊЕ И КВАНТИФИКОВАЊЕ

А) КАТЕГОРИЈЕ ПРОЦЕНЕ

- S – Strenght: Предности
- W – Weakness: Слабости
- O – Opportunities: Могућности
- T – Threats: Препреке

В) КВАНТИФИКАЦИЈА ПРОЦЕНЕ (ПО КАТЕГОРИЈАМА)

- +++ - значајно
- ++ - осредње
- +
- 0 - без значаја

На основу Правилника о обезбеђењу и унапређењу квалитета рада на Грађевинско-архитектонском факултету Универзитета у Нишу, Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета усвојила је

ИЗВЕШТАЈ

о самовредновању студијског програма мастер академских студија ГРАЂЕВИНАРСТВО

Грађевинско-архитектонског факултета Универзитета у Нишу за период 2022. до 2024. године

1. УВОД

Извештај о самовредновању студијског програма мастер академских студија Грађевинарства Грађевинско-архитектонског факултета Универзитета у Нишу (у даљем тексту Факултета) израђен је на основу резултата самовалуације, према стандардима и поступцима који су регулисани Правилником о обезбеђењу и унапређењу квалитета на Грађевинско-архитектонском факултету у Нишу и Стандарда и поступака за оцењивање квалитета рада на Грађевинско-архитектонском факултету у Нишу, а на основу Стандарда за самовредновање и оцењивање високошколских установа прописаних од стране Националног савета за високо образовање. У извештају су презентовани елементи који су од виталног интереса за функционисање Факултета, посебно они који се односе на квалитет образовног процеса и квалитет научно-истраживачког рада. Овај извештај треба да омогући Факултету да сагледа своје слабости и потенцијалне претње које долазе из окружења да би их отклонио, а да на основу својих снага и шанси које сагледава у окружењу, даље унапређује студијски програм мастер академских студија Грађевинарства. Поред тога, извештај о самовредновању даје значајне податке рецензентској комисији Комисије за акредитацију и проверу квалитета (КАПК) високошколских установа и вредновање студијских програма у Републици Србији, Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању, о испуњености стандарда за самовредновање акредитованог студијског програма мастер академских студија Грађевинарства и корективним мерама. Такође, овај извештај је од значаја и за екстерну проверу квалитета од стране рецензентске комисије за акредитацију високошколске установе, када се утврђују чињенице од значаја за доношење одлуке о захтеву за акредитацију непосредним увидом у рад високошколске установе. Евалуација ће дати Факултету нови подстрек за даље напоре у процесу континуираног побољшања свих аспеката реализације акредитованог студијског програма мастер академских студија Грађевинарства.

Форма извештаја је урађена у складу са упутством за припрему извештаја о самовредновању високошколске установе, које је донела КАПК и важећих Стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, које је утврдио Национални савет за високо образовање. Кроз, на тај начин дефинисану форму, дају се одговори на испуњеност стандарда појединачно, уз прилагање потребне

документације, као и уз истовремено давање сопствених квантификованих оцена на скали: испуњено у целини, осредње испуњено, делимично испуњено и није испуњено. За сваки стандард појединачно су предложене мере за побољшање квалитета, при чему је на крају дата општа оцена испуњености стандарда квалитета за студијски програм.

У Извештају о самовредновању се даје анализа испуњености стандарда (уз обавезну и квантитативну процену - SWOT анализу) и дискутују се процеси којима се обезбеђује унапређење квалитета, уз препоруке како се уочени недостаци могу у будуће кориговати. При SWOT анализи су са 0 квантификоване и слабости које су већ превазиђене у периоду након претходног Извештаја о самовредновању.

2. ОПИС И ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА И МЕРЕ ЗА ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ГРАЂЕВИНАРСТВА

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

A.1 Опис стања и анализа стандарда 4 - Генеза СП МАС Грађевинарство

Факултет је као високошколска установа акредитован у складу са Законом о високом образовању (Сл. гласник РС бр: 88/17, 27/18, - др. закон и 73/18, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 – аутентично тумачење, 67/2021 - др. Закон и 76/2023), Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма (Сл. гласник РС бр: 13/19-104) и принципима Болоњског процеса (Уверење и Одлука о акредитацији високошколске установе, бр. 612-00-694/2008-04 од 9.1.2009. године и Уверење и Одлука 612-00-00050/2014-04 од 04. 04. 2014. године).

Факултет је 2009. године (Уверења о акредитацији студијских програма на основним и дипломским академским студијама, бр. 612-00-694/2008-04 од 9.1.2009. године, односно од 11. 9. 2009. године за студијски програм докторских студија – Грађевинарство) био акредитован на основним, мастер и докторским студијама за следеће студијске програме из грађевинарства: 1) Студијски програм *Грађевинарство; основне академске студије* у оквиру поља техничко-технолошких наука, за 240 студента уписаних у прву годину студија у седишту установе; 2) Студијски програм *Грађевинарство – хидротехника; дипломске академске студије* у оквиру поља техничко-технолошких наука, за 32 студента уписаних у прву годину студија у седишту установе; 3) Студијски програм *Грађевинарство – конструкције; дипломске академске студије* у оквиру поља техничко-технолошких наука, за 32 студента уписаних у прву годину студија у седишту установе; 4) Студијски програм *Грађевинарство – саобраћајнице; дипломске академске студије* у оквиру поља

техничко-технолошких наука, за 32 студента уписаних у прву годину студија у седишту установе, и 5) Студијски програм *докторских студија - Грађевинарство* у оквиру поља техничко-технолошких наука, за 5 студената уписаних у прву годину студија у седишту установе.

Студијски програми су садржали све елементе које је *Закон о високом образовању* прописао, и били у складу са Стандардима које је прописао Национални савет за високо образовање, тако да су исходи учења и очекиване компетенције након дипломирања у највећој мери били усаглашени. Примена основних академских студијских програма, касније праћена одређеним изменама и допунама, почела је академске 2005/2006. године, а дипломских академских – мастер студијских програма 2008/2009. године.

На студијским програмима из области грађевинарства настава се у континуитету од наведених година до данас одвија кроз два нивоа студија - основне и дипломске академске студије. Примена докторских студија из области грађевинарства је почела 2009. године, и у континуитету се реализује до данас.

Факултет је 2011. године ушао у процес измена и допуна основних и академских студијских програма у складу са *Законом о високом образовању*, а по процедури која је дефинисана Правилником о доношењу студијског програма. Сви програми из области грађевинарства који су ушли у процес измена и допуна прошли су предвиђену процедуру и одобрени су од стране Сената Универзитета у Нишу следећим одлукама: Одлука о изменама и допунама студијског програма основних академских студија Грађевинарство, СЛУ бр.8/16-01-004/11-004 од 7.6.2011. године; Одлука о изменама и допунама студијског програма дипломских академских студија Грађевинарство – Саобраћајнице, СЛУ бр.8/16-01-004/11-008 од 7.6.2011. године; Одлука о изменама и допунама студијског програма дипломских академских студија Грађевинарство – Конструкције, СЛУ бр.8/16-01-004/11-006 од 7.6.2011. године; Одлука о изменама и допунама студијског програма дипломских академских студија Грађевинарство – Хидротехника, СЛУ бр.8/16-01-004/11-007 од 7.6.2011.године. Њихова примена је почела академске 2011/2012. године. Студијски програми су садржали све елементе које *Закон о високом образовању* прописује и били су у складу са Стандардима које је прописао Национални савет за високо образовање, тако да су исходи учења и очекиване компетенције дипломираних студената били усаглашени у највећој мери.

Реализација наставе на основним и дипломским академским студијама из области грађевинарства до другог циклуса акредитације

Факултет је до измена и допуна студијских програма на нивоу основних академских студија, до којих је дошло 2009. године, реализовао наставу у оквиру следећег студијског програма: 1) Студијски програм *Грађевинарство*, у трајању од 3 школске године (6 семестра) у обиму од 180 ЕСПБ. Стручни назив који се стиче завршетком ових студија је: инжењер грађевинарства – бечелор.

Након усвајања измена и допуна студијских програма 2009. године, Факултет је на нивоу основних академских студија реализовао наставу у оквиру следећег студијског програма: 1) Студијски програм *Грађевинарство*, у трајању од 4 школске године (8 семестра), у обиму од 240 ЕСПБ. Стручни назив који се стиче завршетком ових студија је: Дипломирани инжењер грађевинарства.

Факултет је до измена и допуна студијских програма на **нивоу дипломских академских студија**, до којих је дошло 2009. године, реализовао наставу у оквиру следећих студијских програма: 1) Студијски програм *Грађевинарство – хидротехника*, у трајању од 2 школске године (4 семестра) у обиму од 120 ЕСПБ. Стручни назив који се стиче завршетком ових студија је: Дипломирани инжењер грађевинарства – мастер; 2) Студијски програм *Грађевинарство – конструкције*, у трајању од 2 школске године (4 семестра) у обиму од 120 ЕСПБ. Стручни назив који се стиче завршетком ових студија је: Дипломирани инжењер грађевинарства – мастер; и 3) Студијски програм *Грађевинарство – саобраћајнице*, у трајању од 2 школске године (4 семестра) у обиму од 120 ЕСПБ. Стручни назив који се стиче завршетком ових студија је: Дипломирани инжењер грађевинарства – мастер.

Након усвајања измена и допуна студијских програма до којих је дошло 2009. године, Факултет је на **нивоу дипломских академских студија**, реализовао наставу у оквиру следећих студијских програма: 1) Студијски програм *Грађевинарство – хидротехника*, у трајању од 1 школске године (2 семестра) у обиму од 60 ЕСПБ. Стручни назив који се стиче завршетком мастер академских студија је: Мастер инжењер грађевинарства; 2) Студијски програм *Грађевинарство – конструкције*, у трајању од 1 школске године (2 семестра) у обиму од 60 ЕСПБ. Стручни назив који се стиче завршетком мастер академских студија је: Мастер инжењер грађевинарства; и 3) Студијски програм *Грађевинарство – саобраћајнице*, у трајању од 1 школске године (2 семестра) у обиму од 60 ЕСПБ. Стручни назив који се стиче завршетком мастер академских студија је: Мастер инжењер грађевинарства.

Реализација наставе из области грађевинског инжењерства, на МАСТЕР АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА након трећег циклуса акредитације

У последњем циклусу акредитације, факултет је од 2021. године акредитован за следећи студијски програм на дипломским академским студијама:

- **Студијски програм мастер академских студија Грађевинарство (МАС Грађевинарство), за 96 студента уписаних у прву годину студија у седишту установе**
(Одлука о доношењу студијског програма мастер академских студија под називом "Грађевинарство", бр. 612-00-00206/4/2020-03 од 21.04.2021. године)

Поред МАС Грађевинарство, након последњег-трећег акредитационог циклуса, Факултет реализује наставу на нивоу дипломских академских студија у оквиру још два студијска програма из области *индустријског инжењерства и инжењерског менаџмента*: студијски програм мастер академских студија Управљање пројектима у градителству, и студијски програм мастер академских студија Инжењерски менаџмент ризика од природних катастрофа.

А.1.1 Студијски програм

МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ГРАЂЕВИНАРСТВО

Поље: Техничко-технолошке науке

Након трећег акредитационог циклуса, Факултет од 2021. године реализује наставу на нивоу мастер академских студија у оквиру следећег студијског програма:

- Студијски програм мастер академских студија Грађевинарство (МАС Грађевинарство), у трајању од 1 школске године (2 семестра) у обиму од 60 ЕСПБ. Стручни назив који се стиче завршетком мастер академских студија је: Мастер инжењер грађевинарства

Структура студијског програма

Студијски програм мастер академских студија Грађевинарство у себи инкорпорира четири изборна модула: Конструкције, Хидротехника, Саобраћајнице и Зградарство. Овај студијски програм се кроз интегрални приступ бави питањима пројектовања и грађења, оспособљавајући студенте за рад у различитим сферама струке. Академски назив који се стиче је мастер инжењер грађевинарства.

Услови за упис на студијски програм су завршене основне студије са најмање 240 ЕСПБ под условима дефинисаним одговарајућим актом Факултета. Редослед кандидата за упис у прву годину мастер академских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним академским студијама. Општим актом Факултета могу се прописати и друга мерила за утврђивање редоследа кандидата за упис у прву годину мастер академских студија.

Предуслови за упис појединих предмета или групе предмета, као и начин избора предмета из других студијских програма дефинисани су у спецификацијама предмета.

Студијски програм се реализује кроз:

- обавезне предмете, који обухватају основна знања која студент треба да савлада;
- изборне предмете, којима студент ближе профилише своје образовање;
- стручну праксу, у другом семестру (практичан рад у одговарајућим привредним друштвима и јавним установама);
- истраживања у оквиру предмета мастер рада, у другом семестру (у циљу продубљеног разумевања проблема теме којом се мастер рад бави);
- мастер рад, који студент реализује у другом семестру (израда и одбрана мастер рада, као наставак истраживања у оквиру предмета завршног рада, који представља решење проблема).

Настава се изводи кроз предавања, вежбе и студијски истраживачки рад. Током наставног процеса, студент се упућује на самосталан истраживачки рад, и потенцира се његово лично укључивање у наставни процес. На предавањима се, уз коришћење одговарајућих дидактичких средстава, излаже предвиђено градиво, али се том приликом студентима указује и на истраживачке трендове у изабраној области. На вежбама, које прате предавања, студенти се кроз рад на конкретним пројектним задацима, или истраживачким темама баве предметном облашћу, долазећи тако у најнепосреднији контакт са материјом која се излаже. Вежбе могу бити аудиторне, лабораторијске, рачунарске или рачунске, и темеље се на интеракцији предавача и

студената, успостављању динамичног и креативног окружења кроз које се пројекти и реализују.

Обавезе студената на вежбама могу обухватити и израду семинарских радова, есеја, пројектних задатака, семестралних и графичких радова, у складу са потребама предмета, при чему се свака активност студената током наставног процеса прати и вреднује према правилима која су усвојена на нивоу Факултета. Број освојених бодова исказује се према јединственој методологији и одражава оптерећеност студента. Сваки предмет носи одређени број ЕСПБ, а целокупне студије се сматрају завршеним када студент испуни све обавезе прописане студијским програмом и при томе сакупи 60 ЕСПБ.

Студенти стичу право на израду мастер рада полагањем свих предвиђених испита.

Број бодова којим се исказује мастер рад је 15 ЕСПБ, и улази у укупан број бодова потребних за завршетак студија.

Општим актом Факултета ближе се уређује поступак пријаве, оцене и одбране мастер рада.

Сврха студијског програма

Сврха студијског програма је образовање студената за професију мастер инжењера грађевинарства у складу са потребама друштва.

Овај студијски програм конципиран је тако да обезбеђује стицање компетенција које су друштвено оправдане и корисне. Грађевинско-архитектонски факултет је дефинисао задатке и циљеве ради образовања високо компетентних кадрова из области грађевинарства и архитектуре у домаћим, али и европским и светским оквирима.

Исход процеса учења је знање које студентима омогућава коришћење стручне литературе, примену знања за решавање проблема које се јављају у професији и омогућавање, у случају да се студенти за то одреде, наставак студија на специјалистичким или докторским студијама.

Студијски програм мастер академских студија пружа могућности за стицање базичних компетенција научноистраживачког рада, те развој стручне и методолошке културе за наставак образовања на докторским студијама.

Циљ студијског програма

Циљ студијског програма је постизање компетенција и академских вештина из области грађевинарства. То, поред осталог укључује и развој креативних способности и способност критичког мишљења, развијање склоности за тимски рад и овладавање специфичним практичним вештинама потребним за обављање професије.

Основни циљ студијског програма је да се образује стручњак који поседује довољно конзистентног и употребљивог знања из пројектовања, санације и грађења објеката које може да примени у пракси и константно надграђује сопственим практичним искуством.

Један од посебних циљева, који је у складу са циљевима образовања стручњака на Факултету је развијање свести код студената за потребом перманентног образовања, развоја друштва у целини и заштите животне средине.

Циљ студијског програма је и упознавање студената са изазовима и предностима тимског рада, јер је професионално бављење грађевинском делатношћу конципирано као тимско и мултидисциплинарно.

Поред тога, студенти кроз наставни процес развијају способности за саопштавање и кохерентно излагање својих идеја, пројектантског концепта, резултата истраживачког рада, унапређујући на тај начин своје способности за комуникацију са стручном и широм јавношћу.

Компетенције дипломираних студената

Свршени студенти мастер академских студија компетентни су да решавају реалне проблеме из праксе као и да наставе школовање уколико се за то одреде. Такође, квалификовани су да стекну звање одговорног пројектанта из одговарајуће области, након што испуне захтеве које прописује Инжењерска комора Србије.

Квалификације које означавају завршетак мастер академских студија стичу студенти:

- који су показали знање и разумевање које допуњује знање стечено на основним академским студијама и представља основу за развијање критичког мишљења и примену знања;
- који су у стању да примене знање у решавању проблема у новом или непознатом окружењу у ширим или мултидисциплинарним областима унутар образовно-научног односно поља студија;
- који имају способност да интегришу знање, решавају сложене проблеме и да расуђују на основу доступних информација које садрже промишљања о друштвеним и етичким одговорностима повезаним са применом њиховог знања и судова;
- који су у стању да на јасан и недвосмислен начин пренесу знање и начин закључивања стручној и широј јавности;
- који поседују способност да наставе студије на начин који ће самостално изабрати.

Када је реч о специфичним способностима студента, савладавањем студијског програма академских мастер студија студент стиче темељно познавање и разумевање свих дисциплина одабраног модула, као и способност решавања конкретних проблема уз употребу научних метода и поступака. Након завршетка мастер студија студенти су способни да на одговарајући начин напишу и презентују резултате свог истраживачког рада, односно графичким средствима конкретизују и представе свој рад. Током студија се инсистира на што интензивнијем коришћењу информационо-комуникационих технологија као и на оспособљавању студената да користе најновије програмске пакете за потребе пројектовања и графичке презентације.

Студенти који заврше овај ниво студија поседују компетенцију за праћење и примену новина у струци, као и за сарадњу са локалним социјалним и међународним окружењем.

Такође, студенти су оспособљени да конципирају пројекте на основу задатог програма, раде на њиховој разради, координирају рад осталих укључених у процес, организују рад пројектантског тима, припреме документацију за грађење, надгледају или управљају процесом саме изградње. Током школовања студент стиче способност да самостално решава пројектантске задатке, ради на могућим решењима и да одговорно донесе одлуке о примени финалног решења, јасно расуђујући о свим његовим квалитетима.

Свршени студенти мастер академског курса из области грађевинарства у оквиру свих модула стичу знања како да економично користе природне ресурсе Републике Србије и у потпуности су упознати са позицијом и одговорношћу будућих пројектаната у промовисању и примени принципа одрживог развоја.

Посебно се обраћа пажња на развој способности за тимски рад и развој професионалне етике.

A.2. Анализа стања стандарда 4

Факултет врши два пута годишње студентско вредновање педагошког рада наставника, као и трогодишњу оцену квалитета дипломираних студената од стране послодаваца, што на најбољи начин даје могућност Факултету да прати квалитет студијских програма и врши одређена побољшања. Такође, Факултет континуирано прати оцену исхода процеса студирања и стеченог знања од стране дипломираних студената, што служи као информација за кориговање наставних планова. На сајту Факултета су јавно доступни наставни планови и програми, чиме је студентима омогућен приступ информацијама о свим елементима везаним за реализацију наставе, како из сваког предмета појединачно, тако и за студијски програм у целини.

Број студената одговара кадровском потенцијалу - просечна оптерећеност наставника је мање од 6 часова активне наставе недељно, а просечна оптерећеност сарадника је мање од 10 часова активне наставе недељно. Број наставника са 100% радног времена на Факултету је више од 90%. Расположиви простор од 5500м² задовољава захтев стандарда од најмање 4м² бруто простора по студенту, односно 2м² уколико се настава изводи по сменама.

На основу сагледавања и вредновања свих елемената који су од значаја за Стандрад 4, а по процедури која је предвиђена Правилником, може се закључити следеће:

- 1) Студијски програм садржи све елементе који су прописани *Законом о високом образовању* и Стандардима за акредитацију, прописаним од стране Националног савета за високо образовање. Препоручује се настављање континуираног праћења реализације студијског програма у свим његовим аспектима, што је основни предуслов за њихово побољшање или решавање уочених или евентуалних недостатака. У том процесу се, поред искустава и

примера добре праксе у оквиру домаће и међународне академске заједнице, у одређеној мери користе и повратне информације из оцена послодаваца и њихових мишљења о исходима учења на студијском програму.

Квалитет студијског програма прати се и упоређивањем са променама код дефинисаних партнера у европском образовном простору. Промене наставних планова у оквиру студијског програма и/или појединих предмета се дешавају периодично, уколико за то постоје разлози. Промене се реализују у складу са Правилником о доношењу студијског програма, као једног од докумената којима се реализује и обезбеђује унапређење квалитета на Факултету.

- 2) Исходи учења дефинисани су за сваки предмет понаособ у оквиру акредитованог студијског програма. На Наставно-научном већу се након сваке школске године води дискусија о квалитету исхода учења и врши корекција наставних планова, уколико се оцени да је потребна. У том случају се покреће поступак за њихову измену и/или допуну. Такође, иновирање процеса наставе се врши континуираном акцијом повезивања са нашим дипломираним студентима и њиховим послодавцима, будући да и једни и други могу указати на потребе за одређеним променама у циљу побољшања исхода учења. За ову врсту комуникације и активности је задужен руководиоца студијског програма.
- 3) У процесу претходне акредитације, током реализације студијског програма и екстерном провером, утврђено је да је акредитовани студијски програм базиран на одредбама Стандарда које је прописао Национални савет за високо образовање (обавезујућа норма) и да је у највећој мери усклађен са најбољом праксом у европском образовном простору. Иако се због измена и допуна актуелног студијског програма још увек не може прецизно оценити степен усклађености, може се рећи да је у процесу (ре)дефинисања успостављена усаглашеност са структуром студијских програма респектабилних академских институција у земљи и иностранству, као и да вишегодишња реализација претходно акредитованих студијских програма на истом нивоу студија показује завидне резултате. Између осталог, потврђена пракса хоризонталне и вертикалне покретљивости студената са партнерима из земаља ЕУ потврђује ову оцену.
- 4) Исходи учења омогућавају мастер инжењерима (дипломираним студентима) да, уз даљу професионалну надградњу сваког појединца, квалитетно и целисходно примене стечена знања одмах на почетку професионалне каријере. Кроз израду самосталних радова и дефинисањем задатака из праксе у провери знања, на Факултету се стварају могућности управљања исходима учења према захтевима будућих послодаваца. При томе се ипак мора имати у виду да се економска криза посебно рефлектовала на област грађевинарства, али и да се може очекивати да ће у будућем периоду бити више могућности за запошљавање.
- 5) У документу Књига предмета, која је објављена на сајту Факултета за студијски програм у целини, као и за сваки предмет, су дати подаци о дефинисаним захтевима и потребним предзнањем за квалитетно праћење наставе и испуњавање дефинисаних предиспитних и испитних обавеза, као и подаци о покривености програмских исхода учења.

- 6) Анализом остварених резултата у појединим испитним роковима, на Наставно-научном већу се анализира остварена пролазност на свим предметима и предлажу се корективне мере у циљу њеног повећања. На предметима где је пролазност забрињавајуће мала, анализирају се узроци и предлажу мере. Као најчешћи узроци препознати су неадекватност програма, неадекватност инпута из претходних предмета или неадекватност реализације наставног процеса. Један од препоручених начина за повећање квалитета исхода учења и очекиваних резултата на испитима су и разговори које Декан и Продекани воде са појединим наставницима након студентског вредновања квалитета педагошког рада наставника у циљу превазилажења уочених проблема.
- 7) Сви наставни предмети су структурисани по активностима које студент реализује у оквиру предмета како би остварио захтевани број ЕСПБ. Укупан збир ЕСПБ у сваком семестру, распоређених по предметима на основу усвојеног курикулума, износи 30 ЕСПБ. Укупно ангажовање студената током седмице износи 40 часова (чл.29 *Закона о Високом образовању*). Примера ради, ако је фонд часова 3+2 и 7 ЕСПБ. Однос је следћи: 7 (ЕСПБ по предмету) : 30 (укупан број ЕСПБ по семестру) = 3,4 (остали часови на предмету) : (40-26) (разлика између 40-то часовног недељног ангажовања студента и недељног ангажовања у настави у датом семестру). Исти принцип је примењен код доделе ЕСПБ на осталим предметима.
- 8) Процена оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) је предмет периодичне провере. Вредновање квалитета педагошког рада наставника од стране студената и вредновање квалитета наставне литературе по већем броју критеријума указује да је вредност ЕСПБ за поједине предмете у досадашњем периоду коректно одређена. До измена вредности ЕСПБ код појединих предмета је дошло у процедури измена и допуна студијског програма у претходним акредитацијама, односно усвајања новог студијског програма, када је код појединих предмета извршена корекција у циљу усаглашавања укупног оптерећења студента по семестру. У току даље примене усвојеног курикулума Факултет ће пратити његову реализацију и, уколико се региструју неке неусаглашености, вршити адекватне корекције.
- 9) Факултет није вршио мерење мишљења студената о евентуалној неусаглашености одређених ЕСПБ-а за предмете у дефинисаном курикулуму, али је дефинисање и реализација процедуре мониторинга у току. Периодичним проверама и анализама уочено је да је степен неуспешности на појединим испитима једним делом резултат неусаглашености курикулума и оптерећености студената појединим активностима у оквиру предмета (структуром ЕСПБ), али и неспремношћу једног дела студената да се активно посвете настави (најчешће због стечених лоших навика у средњој школи које са собом доносе на Факултет). У одређеној мери су уочени различити облици неадекватног понашања на испиту, недовољно присуство настави, неодговорно понашање на самој настави и недостатак континуираног рада. Ипак, највећи део студената одговорно извршава своје предиспитне и испитне обавезе, а Факултет чини велике напоре да побољша и отклони наведене недостатке.
- 10) Унапређивање и осавремењавање постојећег студијског програма, групације предмета и/или појединих предмета засновано је на развоју науке и новим

захтевима који се постављају пред образовни профил свршеног студента за чије школовање је студијски програм акредитован.

- 11) Студенти су кроз одговарајуће правилнике, сам процес наставе, као и кроз одговарајуће предмете упознати са поступком и методологијом израде завршних мастер радова, посебно у погледу формалних аспеката и критеријума оцењивања. Тренутно се приводи крају процес оглашавања свих потребних докумената на званичном сајту Факултета, чиме ће се створити услови да све актуелне информације буду јавно доступне и да се обезбеди боља информисаност студената.
- 12) Факултет са својим студентима остаје у вези кроз три активности: 1) кроз АЛУМНИ мрежу на сајту факултета; 2) периодично вредновање квалитета дипломираних студената од стране њихових послодаваца (у оквиру вредновања обилазе се компаније и у разговору са послодавцем, у присуству наших студената, врши се вредновање); и 3) периодично вредновање мишљења дипломираних студената о квалитету исхода учења. Увођење континуираног вредновања за другу и трећу активност је у току.

Б. SWOT анализа стандарда 4 и квантитативна оцена елемената

На основу изведене SWOT анализе, у погледу испуњености овог стандарда могу се дати следеће квантитативне оцене:

Елементи анализе			Вредност
Циљеви студијског програма и њихова усклађеност са исходима учења	S	Студијски програм је усклађен са исходима учења	+++
	W	Реализација дефинисаних циљева	0
	O	Могућности унапређења праксе током реализације	+
	T	Инертност наставника у унапређењу праксе и студијског програма после акредитације	++
Методе наставе оријентисане ка учењу и ка исходу учења	S	Адекватне, јасно дефинисане и у складу са стандардима	++
	W	Неадекватна примена метода наставе у њеној реализацији на неким предметима	+
	O	Усаглашавање са актуелним методолошким оквирима током реализације наставног процеса	++
	T	Примена перманентног осавремењавања и иновативности у методолошком смислу	++
Систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења	S	Јасно дефинисан у књизи предмета и адекватним курикулима	++
	W	Неспремност студената за предиспитне активности	++
	O	Могућност унапређења кроз периодично преиспитивање	+
	T	Недостатак посвећености свих учесника - наставника и студената у наставном процесу	+++

Усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање исхода учења	S	Адекватна за све предмете	++
	W	У одређеним случајевима не одговара стварним напорима студента у процесу полагања испита	+
	O	Код евалуације наставе могу се извршити корекције	++
	T	Недостатак утицаја резултата на дефинисање обима ангажовања	+
Усаглашеност исхода учења и очекиваних компетенција	S	Адекватна у досадашњем раду	+++
	W	Нижи ниво мотивисаности студената	+
	O	Анализа резултата и предузимање мера на НН већу	+
	T	Одређени отпор наставника и студената према јасним механизмима контроле	++
Поступак праћења квалитета студијског програма	S	Нормативно дефинисан, први резултати побољшања охрабрујући.	+++
	W	Недовољна заинтересованост неких од субјеката	+
	O	Нови захтеви за акредитацијом покренуће неактивне чланове Факултета	+
	T	Игнорисање потреба за повећањем квалитета и схватање да то треба да уради неко други	+++
Континуирано осавремењавање студијских програма	S	Добра прилика за отклањање неусаглашености.	+++
	W	Потреба за континуираним осавремењавањем сих сегмената студијског програма	+
	O	Могућност повезивања и сарадње са европском академском мрежом	+
	T	Недовољна заинтересованост једног дела наставника и сарадника	++
Доступност информација о студијском програму и исходима учења	S	Информације су на сајту Факултета	++
	W	Нижи ниво коришћења информација са сајта Факултета.	++
	O	Исказано опредељење од стране управе за унапређењем поступака информисања на Факултету	+
	T	Неажурност информација на сајта; незаинтересованост дела студената за виталне активности на Факултету.	++

Ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

Завршени процес акредитације **студијског програма** и самог Факултета укључио је већи број наставника који су на прави начин сагледали суштину изградње, развоја и унапређења квалитета ове високошколске установе. Неопходно је да после

вишегодишње примене акредитованог наставног програма сви наставници, катедре, Веће студијског програма и Наставно-научно веће континуирано прате његову имплементацију и врше побољшања и корекције у областима у којима је уочена потреба за њима. Потребно је наставити активности на Факултету кроз (ре)дефинисање и реализацију акционог плана остварења стратегије обезбеђења и унапређења квалитета студијског програма. Потребно је ажурирати сајт и учинити све потребне документе јавно доступним, као и до краја реализовати јавну доступност процедура и исхода израде завршних мастер радова.

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 4 И ПРЕПОРУКЕ:

Стандард испуњен у целини.

У пост-акредитационом периоду имплементација акредитованог студијског програма дала је позитивне резултате. О томе говоре бројне провере које су у овом периоду извршене, па се може оценити да су захтеви овог стандарда испуњени.

Потребно је да се у наредном периоду у оквиру студијског програма континуирано прати реализација актуелних курикулума и да се у складу са указаним потребама врши промена и иновација наставних планова и програма, што је и у складу са добром праксом референтних високошколских установа.

Д. Показатељи и прилози за стандард 4

А. Захтевани прилози

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.1.3. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету СП МАС Грађевинарство

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Прилог 4.2.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломираних студената студијског програма Грађевинарства.

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

А. Опис стања и анализа стандарда 5

Квалитет наставника одговара критеријумима Универзитета у Нишу и шире академске заједнице. Квалитет наставника проверава се на неколико нивоа (катедре, Изборно веће Факултета, Научно-стручно Веће Универзитета, а за редовне професоре и Сенат Универзитета). Поред несумњивих стручних знања, у поступку провере, кроз унапред дефинисане критеријуме за избор, врши се и провера професионалних вештина и односа према студентима у наставном процесу.

Оцена вредновања педагошког рада наставника од стране студената је један од кључних елемената код избора и напредовања наставника. Вредновање педагошког рада наставника од стране студената врши се два пута годишње (по семестрима). Добијене оцене разматра Наставно-научно веће Факултета и предлаже корективне мере за побољшање.

Вредновање квалитета наставне литературе од стране студената се врши у оквиру поменутих анкета.

Распоред часова предавања се истиче на огласним таблама Факултета и сајту Факултета. Пракса објављивања распореда у последњем тренутку, неколико дана пре почетка наставе је, нажалост, још увек присутна у јесењем семестру (осим распореда за прву годину, који се истиче на време). Разлог томе су, у највећој мери, ванредни испитни рокови који не дозвољавају да се на почетку семестра утврди тачан број студената, а тиме и група за вежбе. Распоред полагања испита се усваја на време, месец или два пре почетка испитног рока (осим у случајевима када Наставно-научно веће изгласа ванредни испитни рок).

У курикулуму предмета је, где год је то могуће, дефинисано да се кроз реализацију наставе остварује интерактивна настава у којој студенти практично показују примену научених вештина у решавању проблема из праксе. Овакав начин рада подстиче студенте на креативно размишљање, што представља својеврстан тренинг и оспособљавање за професионалну каријеру.

Кроз Књигу предмета, која је јавно публикована на сајту Факултета за студијски програм, студенти могу да на транспарентан начин прате планирану реализацију наставе на сваком предмету и да се упознају са циљевима предмета, садржином предмета, планом и распоредом извођења наставе, начином оцењивања и литературом коју ће користити током реализације наставе.

Кроз Књигу наставника, која је такође јавно доступна на сајту Факултета, студенти могу да се упознају са кратким CV-јем наставника и његовим компетенцијама. Ипак,

уочена потреба за њеним ажурирањем, која је наведена у претходном извештају, и даље стоји, па је овај недостатак потребно отклонити у наредном периоду.

У оквиру Катедри чији чланови учествују у реализацији наставе на овом студијском програму, прати се реализација наставе на сваком предмету и, у случају одређених потешкоћа, благовремено се предузимају корективне мере. Континуираним вредновањем педагошког рада наставника од стране студената, вредновањем квалитета уџбеника и квалитета дипломираних студената прати се квалитет реализације наставе на сваком предмету. На основу добијених резултата, на Наставно-научном већу се периодично доносе одговарајући закључци и предузимају корективне мере у циљу континуираног побољшања наставног процеса.

У захтеваном опису процене стања у испуњености Стандарда 5, може се навести следеће:

- 1) У садржају курикулума акредитованог студијског програма користе се адекватне методе реализације наставе, у форми: екс-катедре, интерактивне наставе, студија, презентације радова студената итд. У одређеним ситуацијама предвиђа се могућност примене *online* дела наставе. Наведене методе реализације наставе омогућавају остваривање циљева студијског програма на свим годинама студија, а у циљу остваривања исхода учења на свакој години и студијског програма у целини. Досадашње искуство у реализацији студијског програма показује позитивне резултате.
- 2) Анализа односа појединих облика реализације наставе на исходе учења указује је на следеће:
  - Величина група за предавања је до 32 студента;
  - Величина група на вежбама у оквиру обавезних и изборних предмета је до 16 студената;
  - Мерење резултата примене стечених компетенција кроз реализацију курикулума и вредновање свршених студената указује на адекватно одабрани баланс појединих метода реализације курикулума као и садржине курикулума, уз потребу за сталним побољшањем квалитета наставе и увођењем нових садржаја у складу са професијом за коју се студенти школују.
- 3) Годишњим извештајима о раду, које Наставно-научном већу и Савету подноси Декан факултета, као и кроз јавно доступне *Научне публикације академског особља* (портал <https://www.npao.ni.ac.rs>) наводе се и прате резултати које наставници остварују кроз НИР, а посебна пажња се посвећује публикацијама у часописима из категорије M20 са *Thomson Reuters* листе (у складу са Ближим критеријумима са избор наставника на Универзитету у Нишу), броју цитата, учешћу на пројектима Министарства просвете, науке и технолошког развоја, као и учешћу у међународним пројектима. Стални тренд пораста нивоа компетенција наставника и сарадника стечених преко наведених активности и остварених резултата указује да се квалитет компетенција стално повећава, што је најбоља потврда да се претпоставке за увећање квалитета наставе реализују на квалитетан начин.
- 4) Потребно је прецизније дефинисати и применити процедуру и механизме континуираног праћења и контролисања квалитета и реализације утврђеног распореда наставе. Процедура контроле присуства на послу је усвојена и активно се спроводи. Ради се на сталном унапређењу ових мера.

Б. SWOT анализа стандарда 5 и квантитативна оцена следећих елемената:

На основу наведених чињеница у опису испуњености стандарда и изведене SWOT анализе на Факултету, по захтеваним питањима могу се дати следеће оцене:

Елементи анализе			Вредност
Компетентност наставника и сарадника	S	Број објављених радова, у часописима са Thompson Reuters листе (а посебно са SCI листе) и критеријуми избора	++
	W	Недовољно дефинисани критеријуми у области професионалности.	0
	O	Инсистирање на поштовању дефинисаних критеријума	+++
	T	Неспремност појединих наставника да прихвате реалност новог времена.	+
Доступност информација о терминима одржавања наставе	S	Распоређи наставе и испита у роковима истичу се на огласним таблама и на сајту Факултета	+++
	W	Кашњење са истицањем термина наставе	+
	O	Усвојена процедура за истицање на сајт Факултета	+++
	T	Непридржавање рокова	++
Интерактивно учешће студената у наставном процесу наставе	S	Дефинисано кроз курикулуме предмета	+
	W	Недовољна мотивисаност студената	++
	O	Освајање дела предиспитних бодова	+
	T	Недовољна спремност појединих наставника да промене своје навике у методици реализације наставе	+
Доступност информација о студијском програму, плану распореда наставе	S	Све информације налазе се на сајту Факултета	+++
	W	Измене у распореду током реализације од стране наставника, кашњење распореда	+
	O	Редовно ажурирање промена	+
	T	Неблаговремено информисање студената о насталим променама	++
Систематско праћење квалитета наставе и корективне мере	S	Студентске евалуације и анализа успеха	+++
	W	Недостаци у адекватној повратној спрези евалуација- унапређење квалитета наставе	0
	O	Јавно објављивање резултата вредновања и начина реализације наставе на појединим предметима	+++
	T	Недовољна заинтересованост студената да реално и јавно говоре о квалитету наставе	+++

Ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5:

Кроз имплементацију усвојених докумената у области Стратегије обезбеђења квалитета потребно је наставити са развијањем академског окружења у коме је квалитет наставног процеса предуслов за квалитет компетенција дипломираних студената. Тај процес треба да буде у фокусу активности свих запослених на факултету, свих студената а највише органа управљања и руковођења.

Потребно је развијати све елементе квалитета и дефинисати све потребне процедуре којима ће се омогућити континуирана провера и унапређење квалитета у наставном процесу. Такође, потребно је развијати партнерски однос са студентима, односно Студентским парламентом као телом које их репрезентује, пре свега у сврху ефективне евалуације квалитета наставног процеса студијског програма, како у целини, тако и у односу на поједине семестре и предмете. У наредном периоду је потребно наставити са постојећим методама оцењивања. Такође, потребно је увести праксу благовременог истицања распореда предавања, најмање две недеље пре почетка семестра.

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 5 И ПРЕПОРУКЕ:

Стандард испуњен у целини.

Сви елементи за проверу и унапређење квалитета наставног процеса су нормативно дефинисани и примењују се у континуитету на акредитованом студијском програму **мастер академских студија Грађевинарства**. Спроведене и квантификоване активности омогућавају сагледавање следећих оцена: 1) педагошког рада наставника од стране студената; 2) квалитета научно-истраживачког рада; 3) квалитета наставне литературе; 4) квалитета дипломираних студената од стране послодаваца; и 5) квалитета стечених знања од стране дипломираних студената. На основу наведених чињеница може се закључити да је Стандард 5, који регулише квалитет наставног процеса, испуњен у целини. У претходном периоду је остварен видљив напредак, али свакако да у наредном периоду има простора, потреба и могућности за даљим унапређењем, па ће Факултет и у том правцу усмерити своје активности и капацитете.

Д. Прилози за стандард 5

- Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса и рада
  - Прилог 5.1.1_МАС Г Анализа анкета студената о квалитету студијског програма, наставног процеса и рада за школску 2021_2022
  - Прилог 5.1.2_ МАС Г Анализа анкета студената о квалитету студијског програма, наставног процеса и рада за школску 2022_2023
  - Прилог 5.1.3_ МАС Г Анализа анкета студената о квалитету студијског програма, наставног процеса и рада за школску 2023_2024
- Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.
- Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

A.1 Опис стања и анализа стандарда 7

На мастер академским студијама – МАС Грађевинарство на почетку школске 2024/2025. године ангажовано је укупно 36 чланова наставног особља са пуним радним временом, и то 26 наставника и 10 сарадника. Наставнике чини 7 редовних професора, 10 ванредних професора и 9 доцената. Сараднике чине 2 асистента са докторатом, 6 асистената и 2 сарадника у настави. Осим њих, у реализацији наставе учествују и 4 наставника ангажована по уговору.

Избор у звања врши се у складу са правилницима о поступку стицања звања и заснивања радног односа, односно ближим критеријумима за избор у звања. Сви избори врше се јавним конкурсом, оглашавањем у дневним новинама.

Приликом избора у звање наставника, у складу са важећим *Правилником о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу* ("Гласник Универзитета у Нишу" број 5/2022), вреднују се резултати научно-истраживачког рада, ангажовања кандидата у развоју наставе и обезбеђивању научно-наставног подмлатка (за виша звања), резултати педагошког рада и елементи доприноса широј академској заједници. За наставнике који се први пут бирају у звање, даје се и оцена приступног предавања кандидата. Извештаји Комисије о пријављеним учесницима конкурса излажу се јавности на сајту Факултета и Универзитета у трајању од 30 дана, тако да је поступак у потпуности транспарентан. Изборно веће Факултета утврђује предлог за избор учесника конкурса у звање. Уколико чланови Изборног већа Факултета потврде предлог за избор наставника у звање који је предложила Комисија за писање извештаја, предлог одлуке, усвојени извештаји и остала документација предвиђена Правилником се шаље на давање сагласности одговарајућем Научно-стручном већу Универзитета у Нишу, које и врши избор. Оцењивање квалитета наставника као критеријума за избор се проводи у складу са *Ближим критеријумима за избор у звања наставника Универзитета* („Гласник Универзитета у Нишу“ број 3/2017, 7/2017, 4/2018, 5/2018, 1/2019, 1/2020, 2/2020, 1/2021 и 5/2022).

Избор у звања сарадника врши се у складу са *Правилником о поступку стицања звања и заснивања радног односа сарадника Грађевинско-архитектонског факултета у Нишу* (бр. 8/128 од 19.4.2019. год.). Комисија за писање извештаја вреднује кандидате према критеријумима прописаним Правилником и у року од пет дана од пријема извештаја Комисије, он се ставља на увид јавности у року од 15 дана, објављивањем на интернет страници Факултета. Изборно веће Факултета разматра Извештај комисије, евентуалне примедбе на Извештај Комисије и одговор Комисије на примедбе и доноси одлуку о избору сарадника, већином од укупног броја наставника.

Факултет врши редовну евалуацију и праћење квалитета и компетентности наставног кадра и дефинише план и програм будућег развоја и запошљавања кадрова. Мишљења

студената о педагошком раду наставника и сарадника на студијском програму евалуирају се периодичним спровођењем анкетног испитивања. Факултет вреднује повезаност рада у настави са учешћем на научно-истраживачким пројектима и другим активностима које доприносе развоју академске и шире друштвене заједнице.

На основу увида у остварене резултате вредновања квалитета рада Факултета од стране наставника и сарадника, може се закључити да би у наредном периоду требало обезбедити већа финансијска средства за унапређење услова рада, а посебно повећати информатичку опремљеност радног простора. Ово би допринело већој ефикасности у раду и бољим резултатима ангажовања запослених на Факултету. Дигиталном едукацијом наставног особља требало би олакшати приступ и управљање базом података која је од важности за квалитет реализације наставе.

Сprovedени поступак акредитације Факултета за обављање научно-истраживачке делатности у области архитектуре и грађевинарства током 2020. године је у многоме иницирао квалитетнији рад наставника и увећању компетенција увођењем нових студијских програма. У односу на претходни акредитациони период, запажа се позитиван тренд у напредовању наставног кадра (увећан је број наставника са вишим звањима, као и сарадника са докторатом).

A.2 Процена стандарда 7

S	Утврђена процедура и минимални критеријуми за избор наставника као и вредновање резултата научно-истраживачког и педагошког рада. Велики број радова на SCI и SCIE листи.
W	Имплементација мера побољшања квалитета рада наставника и сарадника у односу на идентификоване слабије резултате вредновања наставног кадра од стране студената би могла да буде већа.
O	Информисање наставног особља о уоченим слабостима индивидуалног рада, уз примену одговарајућих мера за његово унапређење. Унапређење комуникације са студентима након уочених слабости у периоду реализације онлајн наставе.
T	Недовољна материјална средства и дигитална опремљеност могу довести до смањења научне продуктивности наставног кадра.

Б. SWOT анализа стандарда 7 и квантитативна оцена елемената анализе

На основу наведених чињеница, презентованих прилога о вредновању испуњености Стандарда 7 могу се дати следеће оцене:

Предмет анализе		
Јавност поступка избора наставника и сарадника		Вредност
S	Поступак је транспарентан, Извештај се излаже јавности.	+++
W	Незаинтересованост јавности за увид у референце.	+
O	Допуна Правилника детаљнијом спецификацијом критеријума за евалуацију стручног и педагошког рада наставника.	++
T	Приказивање референци са недовољном прецизношћу.	0
Усаглашеност поступака избора са прописима		Вредност
S	Процедура поступка је јасно дефинисана и потпуно усаглашена.	+++
W	Неспремност појединих наставника да остваре много већи резултат од минимално неопходног за напредовање.	+
O	Немогућност да неусаглашени предлози прођу на Универзитету додатно мотивише наставнике.	++
T	Релаксирано схватање дефинисаних рокова од стране појединих наставника.	+
Системско праћење и подстицање педагошких и научних активности		Вредност
S	Системско праћење кроз избор у звање и у току изборног периода.	++
W	Анализе и праћење се углавном интензивирају у тренутку избора.	++
O	Стварањем веће материјалне базе ситуација се може поправити.	++
T	Неспремност појединих наставника на континуирано усавршавање, изван оквира изборних пропозиција.	+
Дугорочна политика и селекција кадрова		Вредност
S	Усвојен план развоја кадрова.	++
W	Не постоји дугорочна политика на нивоу шире друштвене заједнице и свеprisутан феномен „одлива мозгова“.	+
O	Ангажовање квалитетних кадрова са докторских студија.	+++
T	Ограничене могућности селекције кадрова.	+
Перманентна едукација и усавршавања		Вредност
S	Факултет подстиче професионално усавршавање наставника и сарадника.	++
W	Недовољна материјална средства и неадекватна информатичка опремљеност.	++
O	Може се поправити ситуација увећањем међународне сарадње и размене искустава.	+++
T	Недовољна заинтересованост дела наставног кадра за унапређење сопственог рада и професионални развој.	+

Повезаност образовног рада са истраживањима на пројекту и радом у привреди		Вредност
S	Велики број наставника и сарадника учествује у научноистраживачким и стручним пројектима.	+ ++
W	Недовољна могућност примене резултата у оквирима наставе.	+ +
O	Имплементација резултата научноистраживачког и стручног рада у наставном процесу.	+ +
T	Занемаривање важности ове компоненте у образовном раду.	+
Вредновање педагошких способности		Вредност
S	Педагошке способности се вреднују од стране студената.	+ + +
W	Необјективност процене студената о вредновању педагошких способности наставника и сарадника, као и попуњавање анкета од стране студената који нису редовно присуствовали настави.	+ +
O	Обезбедити учешће студената у дискусијама о квалитету појединих предавања и вежби.	+ +
T	Непостојање транспарентног начина контроле квалитета педагошког рада осим анкетирања студената.	+
Вредновање истраживачких способности		Вредност
S	Праћење истраживачких способности исказује се кроз извештаје о избору у звања.	+ + +
W	Слаба видљивост остварених резултата наставника и сарадника мимо оквира изборног циклуса.	+ +
O	Објављивање извештаја о резултатима научне продукције наставника и сарадника на студијском програму периодично, током године.	+ +
T	Недостатак финансијских средстава за објављивање радова.	+ +
Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника		Вредност
S	Успостављена процедура за давање студентског мишљења при избору.	+ +
W	Мишљење се формално изражава у извештајима за избор.	++
O	Укључивање квалитетних студената са студијског програма у рад Наставно-научног већа.	+ + +
T	Формално приступање студената процесу процене педагошког рада наставника и сарадника.	+ +

Ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7:

У циљу подизања нивоа компетентности наставника и сарадника потребно је мотивисати наставно особље да научно напредовање остварују изван граница минимално дефинисаних критеријума избора. Унапређење квалитета подразумева и континуирани процес подмлађивања наставничког кадра пријемом нових сарадника и избором сарадника који су докторирали у виша, наставничка звања.

Неопходно је, такође, повећати контролу, не само редовности одржавања наставе и испуњавања обавеза, већ и квалитета наставних активности у оквиру студијског програма МАС Грађевинарство. У циљу провере квалитета наставе требало би организовати отворен разговор са представницима студената, уз уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника. Резултати студентског вредновања треба да мотивишу наставнике на евентуално кориговање свог рада и наставног процеса. Уколико дође до одступања у раду и квалитету, неопходно је предузети мере корекције у виду упозорења и упућивања на усавршавање и побољшање наставе. С друге стране, најбоље оцењене кадрове би требало наградити обезбеђењем стручне литературе или пружањем олакшица за усавршавање у иностранству.

У циљу подстицања на научно-истраживачки рад неопходно је даље унапређивати механизам обавештавања и техничке подршке за учешће на конкурсима међународних и националних пројеката у области грађевинарства. Потребно је обезбедити додатна финансијска и информатичка средства за стручно, професионално и педагошко усавршавање наставника и сарадника и подстицати њихову мобилност у земљи и иностранству. Едукацији наставног кадра помогло би и ангажовање гостујућих предавача са иностраних универзитета.

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 7 И ПРЕПОРУКЕ:

Стандард испуњен у целини

Факултет се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује научну, стручну и педагошку активност наставника и сарадника. Процедуре за оцену квалитета наставника и сарадника, као и њихово напредовање, су дефинисане у складу са Законом и Стандардима које прописује Национални савет за високо образовање. Процедура за избор у наставничка звања дефинисана је правилником и ближим критеријумима за избор у поједина звања за одговарајуће уже научне области. Процедура за избор у сарадничка звања дефинисана је посебним правилником Факултета. Остварен је несумњиво високи квалитет научно-истраживачког рада објављивањем већег броја радова на SCI и SCIE листи и цитата (према SCOPUS-у), као и организовањем међународних научно-стручних манифестација. У наредном периоду треба посебну пажњу посветити овом стандарду, с обзиром на то да је компетентност, знање и способност наставника и сарадника од пресудне важности за квалитет наставе која се реализује у оквиру нове, унапређене структуре студијских програма.

Чињенице указују да је овај стандард испуњен у целини.

Д. Показатељи и прилози за стандард 7

А. Обавезни прилози

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника УНИ

Прилог 7.1 2024 правилник_о_стицању_звања_2022 до 24_пречишћен_текст

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Б. Додатни прилог

Прилог 7.1.1. Правилник о поступку стицања звања и заснивања радног односа сарадника Грађевинско-архитектонског факултета у Нишу

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

А.1 Опис стања и анализа стандарда 8

Грађевинско-архитектонски факултет је на студијском програму МАС – Грађевинарство дефинисао услове и процедуре уписа студената, као и број студената на свакој студијској групи. Информације о структури, циљевима и исходима студијског програма, конкуру за упис и начину уписа студената објављују се на сајту Факултета.

Факултет посебну пажњу посвећује потенцијалним студентима учествовањем на фестивалима науке и сличним манифестацијама. Факултет пружа потенцијалним студентима све релевантне информације и податке који су у вези са студијама путем Информатора, затим преко обавештења и конкурса на сајту Факултета или на огласним таблама.

Процедура уписа студената на мастер академске студије регулисана је *Правилником о упису студената на студијске програме Грађевинско-архитектонског факултета у Нишу* (бр. 8/162 од 18.06.2021.), *Правилником о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу* („Гласник Универзитета у Нишу“, бр. 1/2019), као и

Статутом Факултета (бр. 7/15 од 11.05.2018.). Редослед кандидата за упис на мастер академске студије утврђује се на основу оствареног успеха на претходним нивоима студирања и дужине студирања.

Сваки наставник на почетку семестра упознаје студенте са обавезом похађања и учествовања у настави, начином оцењивања студената у предиспитном и испитном периоду. Ове информације налазе се и у књигама предмета сваког студијског програма, које су доступне на сајту Факултета. Успешност студената у савлађивању одређеног предмета прати се континуирано током реализације наставе и у коначном изражава поенима и оценом, а према квалитету стечених знања и вештина.

Поступак оцењивања на испиту дефинисан је *Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту Универзитета у Нишу* („Гласник Универзитета у Нишу“, бр. 6/2007), као и *Статутом Грађевинско-архитектонског факултета* (бр. 7/15 од 11.05.2018.), који је доступан на сајту Факултета.

Бирањем представника из својих редова и формирањем Студентског парламента, студенти остварују своја права, штите своје интересе и учествују у одлучивању на Факултету, у складу са Законом о високом образовању. Руководство и стручни органи факултета одржавају редовне контакте и консултације са представницима Студентског парламента. Студенти се редовно информишу о свим питањима која се односе на процес наставе и студентско организовање преко огласних табли и интернет странице Факултета. Поред тога, свакако треба истаћи и значајно учешће студената у свим релевантним активностима обезбеђења квалитета.

Факултет поштује једнакост и равноправност студената по основу расе и боје коже, пола, сексуалне оријентације, националног и социјалног порекла, језика, вероисповести, статуса стеченог рођењем и имовинског стања.

А.2 Процена стандарда 8

	Образложење
S	Усвојена је већина нормативних аката везаних за упис, оцењивање, информисаност, одговорност и реализацију наставе на студијском програму.
W	Нису обухваћене у потпуности потребе студената са посебним потребама.
O	Упис квалитетнијих студената кроз понуду атрактивних садржаја студија у оквиру студијског програма.
T	Дисбаланс између озбиљности и тежине наставног програма и просечних предзнања и склоности уписаних студената.

Б. SWOT анализа стандарда 8 и квантитативна оцена елемената анализе

На основу анализе практичне примене Правилника којим се дефинише поступак пријема студената и њихово напредовање током студија, у току трогодишњег постакредитационог периода, могу се дати следеће оцене:

Предмет анализе		Образложење	Вредност
Процедура пријема студената	S	Пријем и упис студената регулисани су јасном процедуром. Кандидатима су на располагању све потребне информације.	+++
	W	Улазни квалитет студената дискутабилан.	0
	O	Даље унапређење презентовања Факултета по средњим школама и путем друштвених мрежа.	+++
	T	Снижавање критеријума при упису може довести до пада квалитета студената.	++
Рад на планирању каријере	S	Брига о развоју каријере студената.	++
	W	Недовољна свест студената о могућностима примене стеченог знања. Низак ниво мобилности студената.	++
	O	Систематско праћење потребе друштва за профилима стручњака и кадрова и усклађивање програма.	+++
	T	Положај образовања и вредносни систем у националним оквирима.	++
Једнакост и равноправност студената	S	Статутом Факултета дефинисана је једнакост и равноправност студената.	+++
	W	Студенти са посебним потребама имају отежан приступ појединим деловима Факултета.	++
	O	Унапређење услова за рад и неограничен приступ интернету свим студентима (нпр. рачунарска/интернет учионица и сл.).	+++
	T	Слабија активност у Студентском парламенту.	0
Доступност информација студентима	S	Информације доступне путем интернет странице Факултета и огласне табле. Успостављено електронско пријављивање испита.	++
	W	Повремене тешкоће у функционисању Интернет странице Факултета; проблеми приликом електронског пријављивања испита.	+

	O	Израда процедуре за редовно ажурирање интернет странице Факултета и јачање информатичке службе.	+++
	T	Недовољна заинтересованост студената за благовремено информисање.	+
Доступност процедуре и критеријума оцењивања	S	Процедуре и критеријуми оцењивања су јасно дефинисани у документима доступним на сајту Факултета.	+++
	W	Користи се Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту који је донео Сенат Универзитета.	+
	O	Усвајање јединствене методологије оцењивања на групацијама сродних предмета у оквиру студијских програма.	++
	T	Индивидуалан приступ и притисци да се у појединим случајевима спусти критеријум	+
Анализа метода оцењивања и критеријума оцењивања	S	Периодична евалуација рада наставника и сарадника од стране студената.	+++
	W	Различити приступи у оцењивању наставника.	+
	O	Коришћење резултата студентског вредновања ради побољшања критеријума оцењивања.	+++
	T	Незаинтересованост студената за веће учешће у самовредновању услед непрепознавања тренутних интереса.	+
Усклађеност метода оцењивања са циљевима програма	S	Добра усаглашеност уз мање корекције.	++
	W	Анализа ефикасности метода оцењивања се не спроводи у потпуности.	+
	O	Повишење критеријума оцењивања код одређеног броја предмета у циљу бољег квалитета дипломираних студената.	++
	T	Снижавање критеријума и нивоа излазног знања.	+
Објективност и принципијелност наставника у оцењивању	S	Оцењивање студената према објављеним правилима и критеријума оцењивања.	++
	W	Повремене неправилности у поступцима оцењивања.	+
	O	Формирање културе вредновања рада наставника од стране студената унапређује објективност.	++
	T	Недовољно прихватање иновативних принципа и елемената у процесу едукације.	+

Праћење пролазности студената по предметима и корективне мере	S	Обавља се периодично путем анкета, на основу података Студентске службе.	++
	W	Резултати пролазности по предметима су неуједначени.	+
	O	Темељнија анализа пролазности и чинилаца који утичу на то.	++
	T	Изоштајање ефекта на процес оцењивања.	+
Студентско организовање и учествовање у одлучивању	S	Студентима је омогућен сваки облик студентског организовања и учешћа у одлучивању у складу са Законом о високом образовању и Статутом Факултета.	+++
	W	Рад Парламента често је усмерен на уступке лошијим студентима. Незаинтересованост добрих студената за рад у оквиру Студентског парламента.	++
	O	Посвећивање пажње успешним студентима.	++
	T	Поједини захтеви студената могу довести до опадања квалитета наставе.	+

Ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

Потребно је развијати свест код студената о коначном исходу студија – профилима стручности у области за коју се школују, ради што успешнијег професионалног опредељења. Такође је неопходно посебну пажњу посветити натпросечним студентима кроз одређене наставне активности, како би се њихови потенцијали правовремено препознали на тржишту рада.

Неопходно је повећати ангажовање наставника и сарадника у раду са студентима ван обавезних термина предавања и вежби. Успостављање бољег контакта студената са струком захтева организовање студентских радионица, теренске наставе, презентацију савремених материјала и специјализованих програмских пакета.

Потребно је усвојити процедуру са мерама које Факултет доноси у случају ниске пролазности по предметима, програмима, годинама, као и у случају уочених неправилности у оцењивању. Идеје и примедбе изнете од стране студената треба посебно размотрити.

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 8 И ПРЕПОРУКЕ:

Стандард испуњен у целини.

Факултет је опредељен за стално унапређивање квалитета својих студената на студијском програму МАС – Грађевинарство, од уписа до дипломирања, кроз јасно дефинисане правилнике о начину студирања, вредновање рада студената и студентског организовања и уважавање мишљења студената. У будућем раду Факултета треба

посебну пажњу посветити побољшавању улазног квалитета студената, као и подстицању њиховог активнијег укључивања у наставни процес. На основу увида у остварене резултате студентског вредновања, анализом узрока слабе или повећане пролазности, неопходно је адекватним мерама благовремено реаговати, како би се отклониле све неправилности у реализацији наставе. Условe студирања, треба у што већој мери прилагодити студентима са посебним потребама.

Чињенице указују да је овај стандард испуњен у целини.

Д. Показатељи и прилози за стандард 8

А. Обавезни прилози

Табела 8.1. Преглед броја студената по нивоима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09.) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60), (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената (Универзитет у Нишу и ГАФ)

Прилог 8.2. Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

А.1 Опис стања и анализа стандарда 9

Грађевинско-архитектонски факултет, кроз своју издавачку делатност и континуирано унапређење библиотечног фонда у складу са расположивим финансијским средствима, прати савремене технолошке и инжењерске иновације у области грађевинарства, архитектуре и урбанизма, као и савремене методе учења и наставе у оквиру акредитованих студијских програма. Посебна пажња посвећена је праћењу издавачке делатности релевантних домаћих и иностраних издавача, чија уџбеничка и допунска наставна литература покрива области из којих се изводи наставни процес на Факултету.

Постојећи информатички ресурси у значајној мери задовољавају потребе извођења наставе и образовања студената. Факултет располаже већим бројем важећих правилника (Правилник о издавачкој делатности, Правилник о раду библиотеке и др.), који су у поступку усклађивања са новим Статутом Факултета, као и са одговарајућим правилницима Универзитета у Нишу, у складу са прописаним стандардима. С обзиром на то да је Сенат Универзитета у Нишу усвојио Правилник о уџбеницима на Универзитету, на Грађевинско-архитектонском факултету се до даљег примењује наведени правилник.

Као акредитована високошколска установа, Факултет својим студентима обезбеђује потребне уџбенике и осталу стручну литературу неопходну за савладавање наставног градива, у складу са финансијским могућностима, кроз сопствену издавачку делатност или набавком публикација од других домаћих и страних издавача. Факултет је издавач и научних часописа *Зборник радова Грађевинско-архитектонског факултета* и *Наука + Пракса*.

Настава из сваког предмета у највећој мери је покривена одговарајућим уџбеницима и помоћним наставним средствима, која обухватају програмске садржаје предмета у оквиру акредитованих студијских програма. Поред основних уџбеника, студенти у току студија користе и другу стручну и научну литературу, чији су наслови унапред дефинисани и јавно доступни, као и електронске изворе и веб-презентације.

Уџбеници и помоћни уџбеници (скрипте и предавања) усаглашени су са важећим законским прописима, правилницима и стандардима Републике Србије из области грађевинарства, архитектонског пројектовања и урбанистичког планирања. Као допунски извор знања, студенти Грађевинско-архитектонског факултета за одређене предмете користе и релевантне научне часописе и стручну литературу доступну у библиотеци и на интернету, у оквиру самосталног истраживачког рада неопходног за испуњавање наставних обавеза.

У складу са одредбама Закона о издавању публикација (Службени гласник РС 37/91, 53/93, 67/93, 48/94, 135/04, 101/05), Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа Националног савета за високо образовање РС (Службени гласник РС 106/06), члана 57. Статута Факултета, Наставно-научно веће Грађевинско-архитектонског факултета Универзитета у Нишу на седници одржаној 16. 5. 2008. године усвојило је Правилник о уџбеницима и издавачкој делатности. Правилник је тренутно у процедури усаглашавања са Статутом Факултета из 2018. године, као и са важећим правилницима Универзитета у Нишу (тренутно је у употреби Правилник о уџбеницима на Универзитету у Нишу). Овим Правилником је дефинисано систематично праћење и вредновање уџбеника као извора наставне и испитне материје у оквиру издавачке делатности на Факултету (када су аутори, по правилу, наставници и сарадници Факултета), као и вредновање уџбеника других издавача који се користе као наставни и испитни материјал у оквиру реализације студијских програма. Дефинисани су и стандарди које уџбеник треба да задовољи водећи првенствено рачуна о унапређењу наставе на Факултету и проверу квалитета уџбеника. Стална комисија Већа Факултета - Комисија за уџбенике, литературу, библиотечке и информатичке ресурсе према Статуту Факултета системски прати и оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета, садржаја, структуре, стила и обима.

Факултет у склопу свог простора обезбеђује студентима библиотеку која до 31. 12. 2024. године, а према Извештају библиотекара, има укупан број библиотечких јединица од 31019 (монографских публикација 428, серијских публикација 19967, докторских дисертација 130, магистарских радова 73, дипломских/мастер радова 2338). Према Табели 9.1 овог стандарда Факултет у склопу библиотеке има укупан број библиотечких јединица 31019 (књига 6738, монографија 428, часописа 20001, уџбеника 3852).

Обезбеђена је и одговарајућа информациона подршка преко сајта Факултета где се налазе апликације LibGAF помоћу које је могуће претраживање литературе која се налази у библиотеци као и DiGAF помоћу које је могуће претраживање дипломских/мастер радова.

Факултет годишњом анализом у склопу рада Комисије за уџбенике, литературу, библиотечке и информатичке ресурсе а према Статуту Факултета системски прати, оцењује и предлаже унапређење структуре и обима библиотечког фонда. Комисија на основу писаних предлога предметних наставника формира предлог одлуке о уџбеницима и другој литератури неопходној за савладавање градива.

На Факултету постоје три информатичке учионице у којима се изводи настава из појединих предмета. Информатичке учионице опремљене су са укупно 42 рачунара са лиценцираним софтверским пакетима из области грађевинарства и архитектуре, који су међусобно умрежени и повезани са глобалном информационом мрежом.

Четрнаест наставних учионица опремљено је видео-бим пројекторима, што значајно олакшава реализацију појединих облика наставе, укључујући предавања и вежбе. У свим просторијама Факултета које су доступне студентима омогућен је бежични приступ интернету.

У складу са развојним плановима Факултета, у наредном периоду предвиђена је набавка савременије техничке и информатичке опреме, са циљем даљег унапређења квалитета наставног процеса.

Број запослених у библиотеци и њихова стручна спрема усклађени су са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга, а у складу са бројем студената на факултету. Библиотекар је 2015. године положио стручни испит из Библиотекарства и тиме стекао лиценцирано звање дипломираног библиотекара (бр. 12-364/4 од 3.6.2015.), што је и захтевано овим Правилником. Библиотекар се константно стручно усавршава одласком на акредитоване програме, семинаре и курсеве за библиотекаре који се одржавају сваке године. Комисија ВБС-а за лиценце за узајамну каталогизацију COBISS, је 2024. доделила Библиотекару лиценцу Лиценца се односи на следеће привилегије: креирање записа CAT_A_MON и преузимање записа CAT_NEWMARC21. Уговор о пуноправном чланству Библиотеке у систему COBISS.sr заведен је под бројем 314/2 од 9.3.2023. Такође, Библиотекар одржава базу за акредитацију у делу који се тиче научног рада наставника и сарадника. Након успостављања јавног портала *e-Наука*, који integriше податке из административних подсистема о истраживачима, научноистраживачким организацијама и комплетној научној продукцији, односно научним резултатим, а и другим доприносима истраживачке заједнице у Републици Србији, библиотекар обавља и послове НИО уредника.

Факултет преко Комисије за уџбенике, литературу, библиотечке и информатичке ресурсе, а према Статуту Факултета, континуирано прати, оцењује и унапређује компетентност и мотивисаност особља запослених у библиотеци и рачунарском центру, као и осталим пратећим службама. Спровођењем анкете о самовредновању наставног особља и шефова стручних служби, прати се компетентност и мотивисаност особља за подршку рада библиотеке и пратећих служби.

Студенти приликом уписа на Факултет се упознају са начином рада у библиотеци и рачунарском центру. Наставно особље у највећој мери, доприноси афирмацији рада библиотеке усмеравањем студената да њихов самостални истраживачки рад обављају у простору библиотеке где им је доступна потребна литература, часописи и остала помоћна учила за савлађивање градива.

Простор библиотеке је лако доступан студентима, наставном и ненаставном особљу као и осталим корисницима и пружа у највећој могућој мери адекватне услове за рад и ни у једном тренутку не омета извођење осталих наставних и ненаставних активности на факултету. У саставу библиотеке је читаоница површине 100 m² са 40 места за рад студената Грађевинско-архитектонског факултета и Машинског факултета и осталих корисника библиотеке. У простору библиотеке је обезбеђен приступ бежичном интернету. Библиотека је студентима на располагању у току целе календарске године у предвиђеном радном времену. Факултет има у плану да издвоји средства за опремање библиотеке савременим технолошким решењима и додатном рачунарском и опремом за штампу.

Б. Квантитативно оцењивање елемената у оквиру стандарда 9 – SWOT анализа

Елемент анализе		Опис	Значај
Постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему	S	Правилник дефинише: поступак одобравања и издавања уџбеника када су аутори, по правилу, наставници и сарадници Факултета као и број обавезних примерака који се достављају библиотеци; одређене стандарде које уџбеник треба да задовољи приликом издавања; набавку уџбеника од других издавача.	+++
	W	Правилником није дефинисана могућност умножавања уџбеника за потребе библиотеке као и потребе електронске верзије која би била доступна студентима.	+
	O	Применом правилника обезбеђује се усаглашеност уџбеника и садржаја програма предмета студијских програма на Факултету.	++
	T	Немогућност обезбеђивања довољних средстава за финансирање издавачке делатности.	++

Покривеност предмета уџбеницима и училима	S	Уџбеници које Факултет издаје покривају материју из области из којих се изводи наставни процес на предмету, а у оквиру студијских програма који се реализују на Факултету.	+++
	W	Недовољан број примерака уџбеника из неких предмета, а који су доступни на коришћење у библиотеци.	+
	O	Постојање електронске верзије уџбеника која би била доступна студентима.	+++
	T	Немогућност обезбеђивања средстава за финансирање реиздања уџбеника када су аутори, по правилу, наставници и сарадници Факултета, а која би пратила савремене технолошко инжењерске иновације и тенденције у области грађевинарства, архитектуре и урбанизма.	++
Структура и обим библиотечног фонда	S	Фонд се допуњује новим уџбеницима које Факултет издаје.	+++
	W	Већи број стручне литература и уџбеника из библиотечног фонда дуж наставници.	++
	O	Међубиблиотечка сарадња и размена уџбеника и стручне литературе.	+++
	T	Непостојање даље претплате Факултета на домаће и стране стручне часописе.	++
Постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа)	S	Студентима је омогућено коришћење рачунара са лиценцираним софтверима из изучаваних области у предвиђеним терминима за наставу као и приступ бежичном интернету у свим просторијама факултета.	+++
	W	Непостојање мултифункционалног апарата у рачунарским учионицама као и у библиотеци.	+
	O	Студентима омогућити коришћење једне рачунарске учионице и ван предвиђених термина за наставу.	++
	T	Јавне набавке нове опреме и немогућност набавке савременијих лиценцираних софтвера као и непостојање претплате на стране електронске часописе.	++
Адекватност услова за рад (простор, радно време)	S	Простор библиотеке и читаонице је лако доступан студентима и наставницима и не омета извођење осталих наставних и ненаставних активности на Факултету; Библиотека је доступна у току целе календарске године.	+++
	W	С обзиром на повећан број студената и њихову заинтересованост, простор читаонице постаје све мање површински и функционално адекватан.	++

	О	Набавка опреме и савремених технолошких иновација и медија за претраживање библиотечког фонда.	++
	Т	Недовољно иновирани начин рада библиотеке.	++

Ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

На основу изведене SWOT анализе квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса Грађевинско-архитектонског факултета у Нишу могу се дефинисати конкретне мере и активности које је потребно предузети у предстојећем периоду, а то су:

- Правилник о уџбеницима и издавачкој делатности Грађевинско-архитектонског факултета у Нишу прилагодити савременим тенденцијама у издаваштву.
- Успоставити бољу међубиблиотечку сарадњу са Универзитетском библиотеком “Светозар Марковић” (матична високошколска библиотечно-информациона установа), библиотеком Универзитета у Нишу “Никола Тесла”, а затим и са библиотекама других универзитета у земљи и иностранству, као и сарадњу са издавачима и релевантним институцијама из области које се изучавају на Факултету.
- Осавременити рад библиотеке набавком одговарајућег софтвера, као и опремањем простора читаонице у склопу библиотеке одговарајућом рачунарском опремом.
- Континуирано пратити потребе наставника и студената за стручном литературом.
- Увести годишњу претплату на домаће и стране стручне часописе.
- Повећати финансијску подршку издавачкој делатности Факултета, као и за набавку уџбеника и стручне литературе.
- Размотрити могућност проширења или измештања садашњег простора библиотеке у склопу факултета (ревитализација неких простора или доградња/надградња) ради повећања капацитета читаонице и библиотеке због повећаног броја студената.
- Редовно ажурирати на сајту Факултета информациону подршку LibGAF помоћу које је могуће претраживање литературе која се налази у библиотеци, као и DiGAF која омогућује претраживање дипломских/мастер радова.
- Повећати улагања у савремене информатичке ресурсе и адекватне софтвере.

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА И ПРЕПОРУКЕ

Стандард испуњен у целини.

Грађевинско-архитектонски факултет у Нишу испуњава прописане стандарде у области издавачке делатности, квалитета уџбеника и литературе, као и библиотечких и информатичких ресурса. У последње три године приметан је пораст броја објављених уџбеника и помоћних уџбеника чији су аутори наставници и сарадници Факултета, са циљем унапређења наставног процеса, посебно на студијском програму мастер академских студија Грађевинарства.

Факултет се, у складу са својим финансијским могућностима и кроз донације, у највећој могућој мери залаже за континуирану набавку савремених информатичких ресурса.

Као препорука за наредни период, истиче се потреба за израдом акционог плана за даље осавремењивање система рада библиотеке, унапређење њеног простора, као и модернизацију библиотечких и информатичких ресурса.

Д. Показатељи и прилози за стандард 9

А. Обавезни прилози

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1. Општи акт о уџбеницима.

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

Б. Додатни прилог

Прилог 9.3.1 Правилник о ближим условима за дигитализацију библиотечко информационе грађе и извора

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

А.1 Опис стања и анализа стандарда 10

Статутом и општим актима Факултета дефинисане су основне надлежности органа управљања, органа пословођења, стручних органа, студентског парламента и стручних служби Факултета као ненаставне подршке у реализацији наставног процеса.

Правилником о систематизацији послова утврђена је унутрашња организациона структура служби, које обављају административно-техничке послове за потребе Факултета.

У оквиру стручних органа и органа управљања формиране су одговарајуће Комисије чији је делокруг рада дефинисан Статутом Факултета. У оквиру наставног дела Факултета издавају се студијски програми архитектуре, студијски програми грађевинарства, студијски програми управљања пројектима у градитељству и студијски програм инжењерски менаџмент ризика од природних катастрофа.

Органи Факултета су: орган управљања (Савет факултета), орган пословођења (Декан факултета), стручни органи и студентски парламент.

Савет Факултета броји 21 члана и то: 12 представника Факултета, (10 представника бира Наставно-научно веће из реда наставног особља и 2 представника бира ненаставно особље из својих редова); 3 представника студената бира Студентски парламент Факултета; 6 представника оснивача именује Влада Републике Србије. У раду Савета учествује и секретар Факултета без права одлучивања.

Декана Факултета, на предлог Наставно-научног већа Факултета, бира и разрешава Савет Факултета. Декан се бира из реда редовних професора који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету. Декан је самосталан у обављању свог посла, а за свој рад одговара Савету Факултета.

Декан на почетку школске године, после усвајања на Наставно-научном већу, подноси Савету годишњи програм рада и план развоја Факултета за текућу годину, као и извештај о раду у протеклој школској години. У овом извештају се анализира рад Факултета и предлажу одговарајуће мере у циљу обезбеђења и унапређења квалитета свих процеса који се одвијају на Факултету.

Поједина овлашћења и послове из свог делокруга, Декан може решењем пренети на друга лица запослена на Факултету.

Статутом Факултета је предвиђено да Факултет има до пет продекана из реда наставника са пуним радним временом на Факултету (за наставу и студентска питања за студијски програм Грађевинарство, за наставу и студентска питања за студијски програм Архитектура, за научно-истраживачки и стручни рад, који је по правилу и директор Центра за грађевинарство и архитектуру, и за финансијско-материјална питања).

Факултет има и студента продекана кога бира Студентски парламент, а верификује Савет Факултета.

Ненаставно особље Факултета својим стручним радом даје подршку за успешну реализацију студијских програма, и других задатака и циљева Факултета. Стручне, административне, техничке, лабораторијске и помоћне послове на Факултету обављају лица која испуњавају услове Правилника о организацији и систематизацији послова. Радом ненаставног особља или секретаријата Факултета руководи секретар Факултета, који за свој рад одговара Декану Факултета. Стално запослени на Факултету имају уговоре, своје радне књижице и М обрасце, а наставници ангажовани са других високошколских установа уговоре и сагласности матичних установа.

Орган управљања и други стручни органи раде у складу са Статутом Факултета. Избор чланова Студентског парламента врши се према Правилнику о избору чланова студентског парламента, а Студентски парламент ради у складу са Пословником о раду студентског парламента.

Сви наведени акти су јавни.

A.2 Процена стандарда 10

	Образложење
S	УНУТРАШЊИ ФАКТОР (У): Постојећи нормативни акти потпуно дефинишу надлежности свих органа управљања
W	УНУТРАШЊИ ФАКТОР (У): Међусобна комуникација и хијерархија субјеката задужених за процес управљања и наставне подршке
O	УНУТРАШЊИ ФАКТОР (У): Побољшање међусобне комуникације сталним контактима и разменом информација и искустава
T	СПОЉНИ ФАКТОР (С): Финансирање Факултета – недовољно и засновано првенствено на квантитету (броју уписаних студената)

Б. SWOT анализа стандарда 10 и квантитативна оцена елемената

Елемент анализе		Образложење	Вред.
Дефинисаност надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа	S	Све надлежности јасно дефинисане нормативним актима	+++
	W	Ефикасност при решавању уочених проблема увек може да се побољшава	+
	O	Већа јавност рада субјеката управљања и контрола решавања проблема	+++
	T	Јасност у постављању стратешких циљева развоја Факултета	++
Дефинисаност организационе структуре	S	Организациона структура јасно дефинисана Статутом факултета	+++
	W	Усклађеност рада органа пословођења и органа управљања се увек може поправљати	+
	O	Подизање степена личне одговорности субјеката управљања	++
	T	Концентрисање више управљачких функција на мањи број људи	+
Праћење, оцењивање и унапређивање квалитета	S	Омогућено кроз анкете у оквиру самовредновања	++
	W	Потребно веће ангажовање учесника у управљању за ефекте самовредновања	+

управљања	O	Озбиљан приступ анализама резултата самовредновања	++ +
	T	Високе оцене у анкетама могу довести до недовољне самокритичности	+
Праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља	S	Рад се стално прати	++ +
	W	Недовољна информатичка подршка у Студентској служби	+
	O	Додатна обука запослених, посебно у информатичкој области	++ +
	T	Застарели систем рада оптерећује студенте и Студентску службу	++
Дефинисаност и доступност услова напредовања ненаставног особља	S	Потребне квалификације особља су дефинисане нормативним актима	++ +
	W	Одсуство система који мотивише особље за веће залагање	++
	O	Организовање усавршавања ненаставног особља од стране Факултета	++ +
	T	Могућност да се послови обављају мање квалитетно због ниске мотивације	+
Доступност информација о раду стручних служби и органа управљања	S	Статутом дефинисана јавност у раду	++ +
	W	Системи информисања се и даље развијају	+
	O	Увођење електронске обраде података	++ +
	T	Недовољна ажурност у прихватању рада применом информатичких средстава	+
Стално усавршавање ненаставних радника	S	Предвиђено је за заинтересоване ненаставне раднике и у обавезном делу	+++
	W	Слабљењене наставне подршке	+
	O	Увођење усавршавања за све ненаставне раднике	++ +
	T	Заостајање у квалитету рада	+

Ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10

Декан Факултета у оквиру својих надлежности треба да и у будуће промовише, подстиче и прати процес обезбеђења квалитета на Факултету.

Савет Факултета као орган управљања треба да ојача своје активности и ефикасно надзире орган пословођења, уз виши ниво јавности рада.

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 10 И ПРЕПОРУКЕ:

Стандард испуњен у целини.

Препоручује се интензивније и систематско праћење и оцењивање рада органа управљања. Све предложене мере за унапређење треба спроводити уз контролу.

С обзиром да највећи део анализираних елемената спада у унутрашње факторе, то је на субјектима Факултета да у оквиру својих активности унапреде квалитет управљања.

Број и квалификациона структура ненаставних радника је углавном у складу са захтевима стандарда. Пожељно је усавршавање, посебно у информатичком смислу, што би Факултет требало да омогући и организује.

Д. Показатељи и прилози за стандард 10

А. Обавезни прилози

Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.1.1. Организациона структура - sistematizacija GAF-2018

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Б. Додатни прилози

Прилог 10.2.1 Извештај о резултатима анкетирања наставника, сарадника и руководиоца стручних служби Факултета - Упитник за вредновање рада Факултета и Универзитета

Прилог 10.3. Пословник о раду Савета Грађевинско-архитектонског факултете у Нишу

Прилог 10.4. Пословник о раду ННВ Грађевинско-архитектонског факултете у Нишу

Прилог 10.5. Статут Грађевинско-архитектонског факултете у Нишу

Прилог 10.5.1. Измене и допуне Статута Грађевинско-архитектонског факултете у Нишу

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

A.1 Опис стања и анализа стандарда 11

Грађевинско-архитектонски факултет у Нишу поседује одговарајуће просторне капацитете за квалитетно обављање образовне делатности. Тачније, Факултет поседује амфитеатре, учионице, лабораторије, рачунарске лабораторије, кабинете, библиотеку, читаоницу и обезбеђује за сваког студента довољно места у амфитеатру, учионици, лабораторији... Поред тога, Грађевинско-архитектонски факултет у Нишу поседује одговарајућу савремену техничку, лабораторијску и другу опрему која омогућава квалитетно извођење наставе на свим студијским програмима. Стално се прате потребе за одговарајућим просторним капацитетима и опремом и континуално се усклађују са потребама наставног процеса и бројем студената. Такође, у просторима је постигнут висок ниво хигијене, потребан ниво топлоте, адекватно осветљење, као и безбедност студената и свих запослених и ангажованих наставника и сарадника, као и ненаставног особља.

Зграда факултета се налази у улици Александра Медведева број 14 и укупне је бруто површине 5500 m^2 . Нето површина простора који се користе у настави (амфитеатара, учионица, лабораторија) је 3187.38 m^2 , док просторије за наставнике, сараднике, сале за састанке и канцеларије за административно особље заузимају површину од 1135.52 m^2 . Настава се одвија у амфитеатрима, слушаоницама, компјутерским лабораторијама, лабораторијама, атељеу за ликовне форме и макетарници. Амфитеатри А (245 места) и Б (200 места), које за наставу користи и Машински факултет у Нишу, су укупне површине 352.5 m^2 , а сала 205 (типа амфитеатра) је површине 157.80 m^2 са 120 места. Поред тога, користи се 15 слушаоница укупне површине 1224.66 m^2 са 530 места.

Лабораторије за хидраулику, санитарну технику, грађевинске материјале, испитивање конструкција, геотехнику, путеве, грађевинску физику, физику и геодезију су укупне површине од 699.39 m^2 и имају 95 места.

Факултет такође поседује специјализоване учионице – компјутерске лабораторије укупне површине 150.5 m^2 . Ове компјутерске лабораторије су опремљене са 40 рачунара умрежених и повезаних са глобалном информационом мрежом. Такође треба истаћи и да је средствима међународног пројекта формирана учионица са стандардном опремом, са 10 рачунара и са и интерактивном таблом.

Поред тога треба истаћи да је Факултет опремљен савременим училима, рачунским центром, лабораторијама и библиотеком. Важно је да су за извођење студијских програма обезбеђени одговарајући људски, просторни, техничко-

технолошки, библиотечки и други ресурси који су примерени карактеру свих студијских програма и предвиђеном броју студената.

Настава на студијском програмима изводи се у две смене у одговарајућим учионицама за одвијање предвиђеног типа наставе, а које су својом опремом прилагођене захтевима образовања будућих архитеката и инжењера грађевинарства. Сваком студенту обезбеђен је простор од већи од 4 m² простора за наставу која се изводи у амфитеатрима, учионицама и специјализованим лабораторијама. Библиотека броји преко 31 000 библиотечких наслова релевантних за извођење студијских програма из области архитектуре и грађевинарства. У саставу библиотеке је читаоница са 40 места за рад студената и других корисника библиотеке. Површина библиотеке је 120 m², а површина читаонице је 150 m². Поред чињенице да Факултет поседује библиотеку и читаоницу и обезбеђује за студенте место и потребну литературу, важно је истаћи и да су сви предмети студијских програма покривени одговарајућом уџбеничком литературом, училима и помоћним средствима који су расположиви на време и у довољном броју за нормално одвијање наставног процеса. У оквиру ове читаонице је студентима омогућено и коришћење рачунара, уз обезбеђење и не сувише формалне атмосфере, а уједно пријатне за рад. Набављени су и lazybag-ови, поред стандардне опреме у читаоницама. Све ово ће сигурно допринети угоднијем боравку, пријатнијим и побољшаним условима за рад како студената тако и наставног и ненаставног особља. При томе је обезбеђена и одговарајућа информациона подршка. Наиме, на сајту се налази апликација LibGAF помоћу које је могуће претраживање литературе која се налази у библиотеци.

Треба напоменути да постоје и сва неопходна материјално-техничка средства, почевши од потребног броја наставничких катедри, табли (класичних и белих), платна за репродукције, видео пројектора (углавном фиксираних), али и графоскопа (који се и даље могу користити у одређеним сегментима наставе) и других одговарајућих наставних средства. Наравно да Факултет располаже одговарајућим бројем столица, клупа и столова прилагођених захтевима рада на студијским програмима грађевинарства и архитектуре. Уз то, у протеклом периоду извршена је и адаптација просторија намењених раду Центра за иновациону делатност, Центра за унапређење квалитета, као и канцеларија руководиоца студијских програма, чиме су створени функционалнији и примеренији услови за њихов ефикаснији рад и укупно унапређење организације и деловања Факултета.

На основу свега наведеног, података и детаљнијих информација које су приказане у табелама 11.1 и 11.2, као и у прилогу 11.1 јасно се може уочити да у погледу просторних ресурса Грађевинско-архитектонски факултет у Универзитета Нишу испуњава предвиђене стандарде и да је за извођење наставе обезбеђен одговарајући простор који превазилази предвиђених најмање 4 m² бруто простора по студенту, односно 2 m² за извођење наставе у две смене.

Свакако да капацитети Факултета у значајној мери превазилазе минималне услове прописане важећом регулативом, и то не само у погледу квантитета, односно

распољивог простора, већ и у погледу његовог квалитета, функционалности и опремљености. Наставно-научна и административна инфраструктура омогућава ефикасно одвијање свих процеса, док је студентима на располагању адекватно опремљено окружење које подстиче учење, истраживање и професионални развој.

Поред тога, простори Факултета се континуирано побољшавају – било кроз реконструкције, реновирања, улагања у енергетску ефикасност, али и кроз набавку савремене опреме, уређење наставних лабораторија и студијског атељеа, или кроз унапређење дигиталне инфраструктуре и приступачности. Оваква стална улагања директно доприносе подизању стандарда наставног процеса, развоју научноистраживачког рада, као и стварању амбијента који задовољава потребе савременог високог образовања.

Уз то, посебна пажња посвећује се обезбеђењу адекватних услова за рад наставника, сарадника и ненаставног особља, што укључује функционалне кабинете, просторе за индивидуални и тимски рад, као и опрему која омогућава примену савремених метода наставе и истраживања. На овај начин, Факултет обезбеђује да његови капацитети не буду само довољни, већ и конкурентни у националном и међународном академском простору.

Све наведено омогућава да се на Факултету развија подстицајна атмосфера за рад и учење, која је један од темеља унапређења квалитета целокупног образовног и научног процеса, као и да се континуирано гради и јача углед ове високошколске установе.

Зато треба истаћи да Грађевинско-архитектонски факултет у Нишу ради на сталном уређењу, као и адекватној адаптацији свог простора, да би се добила што пријатнија радна средина за постизање бољих ефеката, мотивације студената и запослених. И поред непрекидног уређивања постојећег простора, свакако да би проширивање, ради добијања нових просторних садржаја, који су у тесној вези са планираним новим образовним садржајима и циљевима било од користи. Међутим, то ће сигурно зависити од могућности да се обезбеде средства за реализацију планова. Овде треба нагласити и да је поред адаптације просторија Центра за грађевинарство и архитектуру и двеју просторија за Лабораторије за материјале и Лабораторије за геотехнику у припреми и адаптација других просторија. Поред тога, у оквиру међународног пројекта (који је и већ завршен) "Development of master curricula for natural disasters risk management in Western Balkan countries - NatRisk" (Contract number 573806-EPP-1-2016-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP) адаптирана је и опремљена рачунарска учионица. Пројекат је финансиран у оквиру Erasmus+ програма Европске Уније у области унапређења капацитета високог образовања. Поред осталог, средствима овог пројекта је купљена значајна опрема за Лабораторију за хидротехнику. Универзитет у Нишу је координатор пројекта. На пројекту је учествовало још 11 партнера и Републички хидрометеоролошки завод Србије као придружени партнер. На основу добијених резултата развијен је мастер програм "МАС Инжењерски менаџмент ризика од природних катастрофа".

Извршена је адаптација једне од рачунарских учионица и кречење једног дела учионичког простора зграде. Саниран је и степенишни простор на северном делу зграде што доприноси бољем визуелном утиску, пре свега запослених на административним пословима, с обзиром да они и највише користе овај простор за кретање и комуникацију. Адаптација дела Центра за грађевинарство и архитектуру и уређење по најсавременијим архитектонским захтевима ће сигурно допринети пријатнијем боравку, али и продуктивнијем раду запослених. Уз то, у овом простору се одржавају и састанци са представницима других институција - научних или привредних, па овако уређен простор доприноси бољем визуелном идентитету високошколске установе.

Поред тога, важно је истаћи да је свим запосленима на Факултету, као и свим студентима, обезбеђен неометан и континуиран приступ различитим врстама информација у електронском облику, као и савременим информационо-комуникационим технологијама. У оквиру зграде Факултета постоје посебно опремљене просторије које располажу адекватном рачунарском и пратећом техничком опремом, што омогућава ефикасан рад на рачунарима, приступ дигиталним изворима знања и коришћење различитих електронских сервиса. Поред тога, корисницима су на располагању и услуге фотокопирања, штампања и скенирања, чиме се додатно олакшава реализација наставних, научноистраживачких и административних активности. Овакви услови доприносе унапређењу квалитета рада и стварају повољно окружење за учење, истраживање и професионални развој...

У складу са потребама и савременим трендовима да све релевантне информације могу да буду правовремено и на погодан начин доступне свим заинтересованим - студентима, наставницима и свим запосленим. Све информације које су од општег значаја су доступне, а и достављају се заинтересованим оглашавањем на огласним таблама или објављују на интернет страници www.gaf.ni.ac.rs (све чешће). Адекватније коришћење савремених система за информисање омогућава значајне уштеде. На сајту се налазе адекватне базе података са свим релевантним подацима везаним за целокупан рад Факултета. На Факултету се налази монитор, купљен од средстава пројекта DYNET-SEEFORM, који омогућава бољу информисаност, али и рад.

Јасно је да стицање адекватног нивоа знања, компетенција и практичних вештина, односно целовито оспособљавање студената за развој, примену и унапређење стручних и научних знања, није могуће без обезбеђених и савремено опремљених лабораторијских услова. Лабораторијска настава и рад са одговарајућом опремом представљају незаменљив сегмент образовног процеса, јер омогућавају повезивање теоријских знања са њиховом практичном применом, као и стицање искуства неопходног за будући професионални рад.

Коришћење лабораторијске опреме значајно доприноси унапређењу квалитета наставе на свим нивоима студија и доследној примени савремених образовних стандарда. Студенти на тај начин стичу применљива и тржишно релевантна знања, што

директно повећава њихову конкурентност и могућност запослења након завршетка студија. Истовремено, лабораторијски рад пружа наставном и сарадничком особљу услове за спровођење напредних експерименталних и истраживачких активности, које су од посебног значаја за научноистраживачки рад, објављивање радова у реномираним научним часописима и укључивање у домаће и међународне пројекте.

Настава на Факултету се, поред теоријског дела, реализује и кроз рад у специјализованим лабораторијама за хидраулику, грађевинске материјале, путеве, геотехнику, испитивање конструкција, санитарну технику, физику и геодезију. При томе, делатност појединих лабораторија превазилази искључиво наставну улогу и обухвата и научноистраживачки и пројектантски рад, чиме се додатно јача веза између наставе, науке и праксе и унапређује укупна мисија Факултета.

Овде је важно истаћи да се научна и пројектантска делатност одвија кроз рад Центра за грађевинарство и архитектуру који је организациона јединица Грађевинско-архитектонског факултета. Основни циљеви и делатности Центра су сарадња са привредом, научноистраживачки рад, оспособљавање наставника и сарадника за бављење научним и стручним радом, стицање референци, издавање часописа и стицање допунских прихода. Битно је поменути да Лабораторија за грађевинске материјале, Лабораторија за путеве, Лабораторија за геотехнику и Лабораторија за испитивање конструкција имају Акредитацију издату од стране Акредитационог тела Србије и да се и у овим лабораторијама користи одговарајућа опрема. Део савремене опреме за Лабораторију за геотехнику је обезбеђен захваљујући средствима Фонда за науку, добијеним за рад на пројекту “A New Concept in Improvement of Geotechnical Properties of Ground – Chemical Electrokinetic Treatment of Soils (ElectroSoil)”, Grant No. 774253. Поред тога, значајна опрема је обезбеђена и за лабораторију за хидротехнику захваљујући одговарајућим пројектима.

У циљу унапређења услова рада и подизања квалитета наставног процеса, у току протеклих година реализована је набавка значајног броја савремених наставних, мерних и лабораторијских средстава и опреме. Ова новонабављена опрема, заједно са већ постојећим ресурсима, приказана је у табели 11.2 и представља важан корак ка модернизацији наставе и научноистраживачког рада на Факултету.

Набављена опрема омогућава квалитетније извођење практичне наставе, прецизнија мерења и реалистичније експерименталне услове, чиме се значајно доприноси бољем разумевању наставних садржаја и стицању применљивих знања и вештина код студената. Истовремено, она пружа наставном и истраживачком особљу боље услове за реализацију лабораторијских вежби, научних истраживања и стручних пројеката.

Може се закључити да је ова инвестиција у опрему директно усмерена ка побољшању укупног квалитета наставног процеса, јачању практичне компоненте студијских програма и усклађивању наставе са савременим технолошким и стручним стандардима, што представља важну основу за даљи развој Факултета.

Треба нагласити да се на Факултету налази и део капиталне опреме за коју је обезбеђен и одговарајући простор. Посебна пажња континуирано се посвећује одржавању и унапређењу постојећих просторних и материјално-техничких ресурса Факултета, како би се обезбедили адекватни услови за квалитетно извођење наставе, научноистраживачки рад и друге активности. Квалитетном и редовном инвестиционом одржавању значајно доприноси и коришћење сопствених средстава, што омогућава благовремено реаговање на уочене потребе, постепену модернизацију инфраструктуре и очување постигнутог нивоа квалитета услова рада и учења.

За једноставније и прегледније сагледавања и оцењивања стања квалитета простора и опреме на Грађевинско-архитектонском факултету у Нишу спроведена је SWOT анализа. Овом анализом су посебно разматрани и квантификовани следећи елементи:

- однос броја студената и расположивих просторних ресурса,
- адекватност лабораторијског простора,
- квалитет расположиве мерне опреме са којом располаже Факултет,
- усклађеност опреме која се користи са бројем студената.

А.2 Процена стандарда 11

	Образложење
S	- Просторни капацитети могу да обезбеде захтеване услове. - Рачунарске лабораторије су у адекватним просторијама и у њима се користи одговарајућа опрема. - Четири лабораторије су успешно акредитоване од стране Акредитационог тела Србије. - Привредни субјекти су заинтересовани да помогну у опремању Факултета и побољшању услова рада. - Обезбеђивање опреме и софтвера преко међународних пројеката, пројеката које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја или Фонд за науку Републике Србије. - Могућност ангажовања средстава из сопствених прихода за инвестиционо одржавање и набавку опреме.
W	- Недовољно финансирање издатака који се односе на инвестиционо одржавање од стране оснивача. - Недовољно финансирање издатака за набавку мерне и информатичке опреме од стране оснивача. - Потреба за обезбеђивањем нове капиталне опреме.

О	- Знатно већа сарадња са привредом у циљу помоћи у уређењу простора и опремању лабораторија и набавке мерне опреме. - Могућност добијања академских попушта при набавци опреме која се користи искључиво у образовне сврхе. - Коришћење средстава из сопствених прихода за инвестиционо одржавање и опремање. - Сарадња са другим високошколским установама у циљу оптималнијег коришћења савремене опреме.
Т	- Немогућност финансирања инвестиционог одржавања и доградње просторних капацитета. - Високе цене информатичке и друге мерне опреме која се користи и у настави и за истраживање наставника и сарадника, као и младих истраживача.

Б. SWOT анализа стандарда 11 и квантитативна оцена следећих елемената:

Елемент анализе		Опис	Значај
Усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената	S	Просторни капацитети су потпуно усклађени са укупним бројем студената.	+++
	W	Уређеност просторних капацитета.	+
	O	Проширивање просторних капацитета.	++
	T	Немогућност обезбеђивања средстава за проширење просторних капацитета.	++
Адекватност техничке, лабораторијске и остале опреме	S	Постојећа опрема одговара захтевима неопходним за наставни процес, али једним делом и за истраживања и сарадњу са привредом.	+++
	W	Улагање и средстава и времена за одржавање.	+
	O	Обезбеђивање средстава за одржавање и набавку нове опреме.	+++
	T	Све теже обезбеђивање средстава за одржавање и набавку нове опреме.	+
Усклађеност капацитета опреме са бројем студената	S	Сва опрема је доступна студентима у предвиђеним терминима.	+++
	W	Могућност обезбеђивања најсавременије опреме за све студенте свих студијских програма.	+

	O	Могућност обезбеђивања најсавременије опреме преко међународних пројеката и пројеката које финансира Министарство и путем донација.	+ + +
	T	Могућност обезбеђивања опреме преко пројеката и путем донација зависи од тренутне економске ситуације.	+ +
Рачунарске учионице	S	Свим студентима је обезбеђено коришћење рачунара у предвиђеним терминима, али и ван тих термина.	+ + +
	W	Недовољно обезбеђивање лиценцираних софтвера због превисоке цене.	+ +
	O	Набавка нове опреме и лиценцираних софтвера.	+ +
	T	Потешкоће у набавци нове опреме и лиценцираних софтвера.	+

Ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11:

На основу спроведене SWOT анализе квалитета простора и опреме на Грађевинско-архитектонском факултету Универзитета у Нишу могу се јасно идентификовати приоритетне мере и активности које је потребно реализовати у наредном периоду ради даљег унапређења услова рада. Анализа је указала на бројне снаге и позитивне аспекте постојећег стања, што потврђује да Факултет тренутно располаже веома добрим просторним и материјално-техничким капацитетима. Ипак, имајући у виду динамичан развој наставних и научноистраживачких активности, као и растуће захтеве савременог образовног и истраживачког окружења, јасно је да постоји значајан простор за додатна унапређења. Стога је неопходно континуирано планирати и спроводити активности усмерене на модернизацију простора и опреме, како би се обезбедили оптимални услови за рад студената, наставног и ненаставног особља и омогућио даљи развој Факултета у складу са националним и међународним стандардима. У том погледу неопходно је планирати и спровести низ конкретних мера и активности које ће допринети даљем унапређењу просторних и материјално-техничких услова рада на Факултету. Посебно је важно:

- Интензивирати сарадњу са привредом, како би се, кроз заједничке пројекте, стручну подршку и размену искустава, додатно унапредили услови рада, омогућило квалитетније уређење простора и обезбедила набавка савремене опреме неопходне за извођење наставе и реализацију научноистраживачких активности.

- Приликом набавке опреме и софтвера, у што већој мери користити конкурсе, као и специјалне академске и образовне бенифиције за набавку, водећи рачуна да се набављена средства користе искључиво у наставне и научноистраживачке сврхе, чиме би се рационално управљало финансијским ресурсима и омогућила набавка квалитетнијих техничких решења.
- Истражити и развијати могућности донаторског инвестирања у циљу побољшања услова рада, кроз систематску идентификацију потенцијалних донатора, припрему квалитетних пројектних и инвестиционих предлога, као и успостављање дугорочне сарадње са фондацијама, привредним субјектима и појединцима који могу препознати значај улагања у развој наставних, истраживачких и просторних капацитета Факултета. Овакав вид подршке може значајно допринети унапређењу материјалних услова рада и створити додатне предуслове за постизање квалитетнијих образовних и научних резултата, као и за јачање укупне позиције Факултета у академској и стручној заједници.
- Потребно је континуирано подстицати наставнике и сараднике да активно аплицирају на пројектне позиве и конкурсе, како на националном, тако и на међународном нивоу. Посебно је важно охрабривати их да пројектне конкурсе препознају као значајну прилику за професионални развој, унапређење научноистраживачких и стручних компетенција, као и за јачање међународне сарадње и видљивости Факултета.
- Неопходно је систематски обезбеђивати институционалну подршку у процесу припреме и подношења пројектних пријава, као и у формирању и умрежавању истраживачких тимова. Подстицање размене добрих пракси и искустава стечених у реализацији пројеката допринеће оснаживању наставника и сарадника да чешће и са већим степеном самопоуздања учествују у пројектним иницијативама. На тај начин се повећава укупан научноистраживачки потенцијал Факултета и стварају се додатни услови за његов даљи развој и препознатљивост у широј академској и стручној заједници.
- Истраживати и подстицати нове могућности размене опреме, као и њеног коришћења у договореним терминима, са другим високошколским институцијама из области грађевинарства и архитектуре, у циљу рационалнијег и ефикаснијег коришћења расположивих ресурса.
- Активно разматрати и развијати различите облике сарадње са сродним високошколским институцијама у земљи и иностранству, ради унапређења приступа специјализованој лабораторијској и другој стручној опреми. Оваква сарадња може обухватити закључивање формалних споразума о размени или привременом уступању опреме, договоре о коришћењу специјализованих лабораторија у унапред дефинисаним терминима, као и развој заједничких наставних и научноистраживачких пројеката заснованих на оптималном коришћењу постојећих капацитета. Ови облици потенцијалне институционалне сарадње значајно доприносе унапређењу квалитета наставног и

научноистраживачког процеса, јачању међууниверзитетских веза, професионалном развоју наставника и сарадника, као и бољем оспособљавању студената за рад у савременом, интердисциплинарном и међусобно повезаном академском и професионалном окружењу.

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 11 И ПРЕПОРУКЕ:

Стандард испуњен у целини.

На основу презентованих података и спроведене анализе, може се закључити да Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу располаже адекватним и довољним просторним капацитетима за квалитетно обављање своје образовне, научноистраживачке и стручне делатности на свим акредитованим студијским програмима. Укупна квадратура, као и функционална и рационална организација расположивог простора, значајно превазилазе минималне стандарде прописане за високошколске установе, који предвиђају најмање 4 m² бруто простора по студенту, односно 2 m² по студенту у случају организовања наставе у две смене. Добијени подаци недвосмислено показују да Факултет у потпуности испуњава, а у појединим сегментима и надмашује наведене нормативе, чиме се обезбеђује стабилна и поуздана основа за несметану реализацију свих наставних активности, као и за даљи развој научноистраживачког рада и унапређење укупног квалитета студирања.

Поред наведеног, простор Факултета се континуирано одржава, уређује и функционално унапређује, што значајно доприноси стварању пријатног, ефикасног и продуктивног окружења за студенте, наставнике и сараднике. Ипак, у циљу даљег јачања квалитета студијских програма и укупног процеса рада, постоји могућност додатних унапређења. Нарочито је важно усмерити напоре ка обезбеђивању додатних финансијских средстава која би омогућила:

- модернизацију постојећег простора, при чему би се посебна пажња посветила функционалности и естетском уређењу;
- набавку савремене наставне, лабораторијске и ИТ опреме, како би студенти и наставно особље имали оптималне услове за стицање знања и обављање научноистраживачког рада;
- адаптацију појединих просторија и целина са циљем повећања комфора, безбедности и функционалности свих радних и наставних зона.

Управо у том правцу, руководство Факултета (уз свесрдно ангажовање и осталих субјеката) је већ покренуло низ конкретних иницијатива и активности, како у оквиру расположивих сопствених ресурса, тако и кроз интензивну сарадњу са релевантним институцијама, привредним субјектима и потенцијалним донаторима. Ове мере имају за циљ стварање још повољнијих услова за рад наставника, сарадника и студената, као и даље унапређење квалитета наставног процеса, научноистраживачких активности, пројектног рада и свих других сегмената делатности Факултета. Посебна пажња

усмерена је на оптимизацију просторних и техничких капацитета, модернизацију наставне и лабораторијске опреме, као и подстицање активности које доприносе професионалном развоју наставног особља и јачању међународне видљивости и препознатљивости Факултета..

Д. Показатељи и прилози за стандард 11

А. Обавезни прилози

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетање студената о квалитету високошколске установе.

А.1 Опис стања и анализа стандарда 13

Грађевинско-архитектонски факултет у Нишу је својим општим актима и одговарајућим одлукама установио институционални систем обезбеђења квалитета којим је обезбедио да студенти буду у пуној мери укључени у процес праћења, контроле, обезбеђења и унапређивања квалитета. Факултет осигурава значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима ове високошколске установе као и кроз анкетање студената о квалитету рада високошколске установе. При томе су од посебног значаја резултати мишљења који се односе на исказе о квалитету наставног процеса за предмет (наставе, наставног материјала и објективности оцењивања на предмету, као и исказе о квалитету рада наставног особља). Сви ови искази су веома детаљно анализирани у извештајима на основу релевантних резултата вредновања наставног процеса за предмете на студијским програмима свих нивоа. Посебно су значајни резултати вредновања студената завршних година који су давали мишљење о исказима који се односе на вредновање најважнијих аспеката рада. Зато су са посебном пажњом анализирани искази који се односе на вредновање квалитета управљања

факултетом и вредновање квалитета ненаставне подршке рада факултета, искази о квалитету простора и опреме, као и искази о улози студената у самовредновању и провери квалитета. С обзиром на то да су оцену дали дипломирани студенти, који након завршетка студија поседују целовит и зрео увид у целокупан ток свог образовања, наставне садржаје и стечене компетенције, као и могућност да своја академска знања упореде са захтевима струке и професионалне праксе, анализа вредновања њиховог мишљења је од посебног значаја и има нарочиту тежину.

У том контексту, управа Факултета и сви субјекти у процесу обезбеђења квалитета иницирају и истрајно спроводе периодичне интерне провере и систематска преиспитивања студијских програма што је од посебног значаја. На овај начин се обезбеђује континуирано осавремењавање студијских програма и усклађивање са актуелним образовним, научним и стручним достигнућима у чему и студенти имају посебну улогу. Овакве провере представљају важан механизам за очување релевантности и конкурентности наставних планова и програма, као и за њихову упоредивост са програмима престижних високошколских установа у иностранству, али и са студијским програмима других националних високошколских установа. То је од посебног интереса за мобилност студената, па је зато и став студената по овом питању од посебне важности. Истовремено, кроз овај процес се омогућава благовремено уочавање потребе за корекцијама и унапређењима, како у погледу садржаја наставе, тако и у примени савремених наставних метода и облика рада на које студенти посебно укажу. На тај начин се обезбеђује да Факултет остане усклађен са националним и међународним стандардима у области високог образовања, али и са потребама привреде, тржишта рада и савременим трендовима развоја струке, што доприноси даљем јачању квалитета образовног процеса и позиције Факултета у академској и стручној заједници, а студентима посебно значи за даљи професионални развој.

Улога студената у процесу обезбеђења квалитета на Грађевинско-архитектонском факултету у Нишу уређена је Статутом и остварује се радом Студентског парламента и студентских представника у органима и стручним телима (Савет Факултета, Наставно-научно веће, студент-продекан), учешћем представника студената у раду органа за обезбеђивање квалитета (Комисија за спровођење студентског вредновања (2 студента) и Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета (2 студента), Комисија за обезбеђење квалитета на докторским академским студијама 2 студента докторских студија од 8 чланова (што се може уочити на основу Прилога 13.1.), редовним оцењивањем квалитета студијских програма, свих елемената наставног процеса, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, рада наставника, сарадника и служби у поступку анкетања, кроз које студенти, осим што остварују своја права и интересе и баве се различитим ваннаставним активностима, побољшавају квалитет студирања и свеукупног рада Факултета.

Студенти дају своје мишљење и оцену о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет, укључујући и резултате самовредновања. Факултет не само да организује и спроводи анонимну анкету којом се испитују ставови и мишљења студената свих студијских програма и свих нивоа студија (основних,

мастер, интегрисаних и докторских) о питањима из свих области битних за процес образовања, већ и њене резултате чини доступним јавности.

Правилником о обезбеђењу и унапређењу квалитета и Правилником о студентском вредновању педагошког рада наставника, студијских програма, наставе и услова рада, предвиђено је анонимно анкетирање студената на крају наставе у сваком семестру, при чему су прописане области вредновања: студијски програми, наставни процес, педагошки рад наставника и сарадника, уџбеници и литература, рад стручних служби, простор и опрема. Обавезним анкетама студената о овим питањима потпуно је задовољен услов да студенти имају примарну улогу у самовредновању.

Резултате вредновања педагошког рада наставника разматра и усваја Комисија за обезбеђење квалитета у којој студенти активно учествују у раду. На основу резултата анкета, као и на основу података о пролазности и средњој оцени за сваки предмет, ова комисија врши анализу предмета, формира извештај који разматра и усваја, при чему студенти активно учествују у раду комисије. Усвојени извештаји о педагошком раду наставника и сарадника, као и извештаји о студијским програмима и условима рада прослеђују се са предлогом мера за побољшање квалитета рада и јавно објављују на порталу ГАФ, подручје “Обезбеђење квалитета”, а коначно може да их усваја и Веће Центра за унапређење квалитета Универзитета у Нишу у складу са Правилником о вредновању квалитета студијских програма и установа Универзитета у Нишу (2016). Добијени резултати студентских анкета о наставном процесу, педагошком раду наставника и сарадника се достављају наставницима и сарадницима са подацима о њиховим оценама за сваки појединачни предмет на свим студијским програмима. Студентски парламент користи оцене студената формиране у анкетама код формирања оцене о педагошком раду наставника у процесу избора, и руководи се њима приликом давања мишљења која су битна за напредовања наставника, а извештаји које је усвојило Веће објављују на сајту Факултета.

Студентски парламент редовно одржава седнице на којима се активно дискутује о свим питањима од значаја за студенте. Поред тога, Парламент делегира студентске представнике за различита тела и органе Грађевинско-архитектонског факултета, бира студенте који ће представљати своје колеге у Савету Факултета и предано ради на заштити и афирмацији права и интереса студената. Овај рад се остварује кроз сарадњу са студентом-продеканом и активно учешће у Наставно-научном већу факултета, осигуравајући да се глас студената увек чује на адекватан начин и буде узет у обзир у доношењу позитивних и најбоље могућих одлука у интересу студената.

Резултати свих анкета редовно су предмет разматрања на седницама Студентског парламента. Кроз рад студентског парламента студенти дају допринос побољшању квалитета наставе и студијских програма. Поред тога, Грађевинско-архитектонски факултет активно подстиче студенте на све интензивније укључивање у процес развоја студијских програма и планова рада на предметима, као и у унапређивању процеса наставе, метода испитивања, провере знања и осталих активности које су од посебног интереса за студенте.

A.2 Процена стандарда 13

S	Постоји правни оквир за укључивање студената у оцењивању и унапређењу квалитета укупног рада на Факултету.
W	У одређеној мери постоји недовољно схватање потребе и значаја самовредновања од стране студената.
O	Спремност представника студената да се активно укључе у процес самовредновања.
T	Инертност неких професора и једног дела студентске популације да прихвате промене које се спроводе са циљем унапређења квалитета.

Б. SWOT анализа стандарда 13 и квантитативна оцена следећих елемената:

Наведене чињенице указују да су нормативно студенти укључени у сва тела Факултета у складу са Законом, што даје основу да се дају следеће квантитативне оцене:

Елементи анализе			Вредност
Учешће студената у телима за обезбеђење квалитета	S	Учешће дефинисано Статутом.	+++
	W	Недовољна активност студената као чланова комисија.	+
	O	Избору студентских представника треба бити посвећена посебна пажња.	+
	T	Незаинтересованост за резултате вредновања.	+
Учешће студената у самовредновању	S	Студенти укључени у Комисије, Савет Факултета и Наставно-научно веће.	+++
	W	Недовољна заинтересованост студената.	+
	O	Увећање веровања да могу да утичу на стварање промена.	++
	T	Незаинтересованост изабраних студената и одређени страх од последица.	+
Студентска евалуација установе, студијских програма, наставе	S	Дефинисана периодична евалуација педагошког рада наставника и сарадника, као и квалитета уџбеника.	+++
	W	Нису заступљени сви студенти.	0
	O	Упознавање студената са ефектима изведене анкете.	++
	T	Постојање извесне инертности универзитетске и факултетске структуре.	0

Ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

Руководство Факултета са студентским представницима треба да континуираним активностима развија културу квалитета кроз масовније али и адекватније учешће студената у систему унапређења квалитета и процесу самовредновања.

Студентском вредновању педагошког рада наставника мора се приступити са много више озбиљности уз дефинисање јасних критеријума у којој мери добијена оцена утиче на даље напредовање наставника. Обезбедити механизам учешћа надполовичне популације студената у спровођењу анкета ради добијања релевантних података је од изузетне важности за добијање релевантних резултата који би водили усвајању адекватних мера.

Потребно је развити додатне елементе вредновања реализације наставног процеса на свим нивоима студија и студијским програмима од стране студената уз развијање потпуног поверења да је обезбеђена апсолутна анонимности-заштита личних података колега који сугеришу корективне мере према појединцима.

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА 13 И ПРЕПОРУКЕ:

Стандард испуњен у целини.

Студенти имају активну улогу у свим сегментима система обезбеђења и унапређења квалитета и њихово учешће у органима Факултета регулисано је Статутом и одговарајућим правилницима, што указује да су захтеви Стандарда 13 у потпуности испуњени.

Потребно је обезбедити функционисање повратне спреге и информисања студентске популације од стране њихових представника, у што краћем року након студентског вредновања педагошког рада наставника, о резултатима изведене анкете, како би се студенти мотивисали да активније учествују у вредновању и унапређењу квалитета и стекли поверење у мере за побољшање. Искористити потенцијале Студентског парламента да ради на подизању свести својих колега о неопходности анкетних одговора о наставном процесу и педагошком раду наставника и сарадника.

ПРИЛОЗИ

Д. Показатељи и прилози за стандард 13

Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

13.1.1 Одлука ННВ о именовању Комисије за обезбеђење квалитета 2010

13.1.2 Одлука ННВ о именовању Комисије за обезбеђење квалитета 2013

13.1.3 Одлука ННВ о именовању Комисије за обезбеђење квалитета 2017

- 13.1.4 Одлука ННВ о именовању Комисије за обезбеђење квалитета 2020
- 13.1.5 Одлука ННВ о именовању Комисије за обезбеђење квалитета 2023
- 13.1.6 Одлука ННВ о именовању Комисије за обезбеђење квалитета 2024 02
- 13.1.7 Одлука ННВ о именовању Комисије за обезбеђење квалитета 2024 10
- 13.1.8 Правилник о раду Студентског парламента (СП)
- 13.2.1 Одлука СП о именовању студената у Комисију обезбеђење и унапређење квалитета 2022
- 13.2.2 Одлука СП о именовању студената у Комисију обезбеђење и унапређење квалитета 2023
- 13.2.3 Одлука СП о именовању студената у Комисију обезбеђење и унапређење квалитета 2024
- 13.3.1 Извештај о раду Студентског парламента 2022
- 13.3.2 Извештај о раду Студентског парламента 2023
- 13.3.3 Извештај о раду Студентског парламента 2024

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

A.1 Опис стања и анализа стандарда 14

Грађевинско-архитектонски факултет обезбеђује доследно спровођење утврђених стандарда и процедура за континуирано оцењивање квалитета, као и редовно и систематско обављање свих задатака које у овом процесу имају субјекти укључени у систем обезбеђења квалитета на Грађевинско-архитектонском факултету. Ово подразумева јасну подршку и координацију свих актера унутар Факултета, како би се обезбедила кохерентност и ефикасност поступака за процену квалитета наставног, научноистраживачког и стручног рада. Факултет је такође обезбедио одговарајуће услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање, обраду и анализу података који су неопходни за процену квалитета у свим областима обухваћеним самовредновањем. На овај начин се омогућује прецизна и континуирана евалуација квалитета, идентификовање потенцијалних области за унапређење и доношење релевантних одлука заснованих на тачно и правовремено добијеним информацијама, ради сталног подизања нивоа образовних и научних стандарда Факултета и даљој изградњи капацитета.

Са посебном пажњом узимајући у виду значај примене процеса управљања квалитетом у области високог образовања, Грађевинско-архитектонски факултет је развио

сопствену политику и стратегију управљања квалитетом са циљем аутентичног унапређења учинка у свим својим наставним и ваннаставним активностима.

Сва потребна документа из области обезбеђења и унапређења квалитета су, у складу са захтевима, донета или иновирана, и примењују се у целини:

- Политика и стратегија обезбеђења квалитета,
- Правилник о обезбеђењу и унапређењу квалитета,
- Правилник о вредновању квалитета студијских програма и установа Универзитета у Нишу (27/05/2016),
- Акциони план,
- Правилник о студентском вредновању педагошког рада наставника, студијских програма, наставе и услова рада,
- Правилник о критеријумима и поступку за систематско праћење и оцењивање обима и квалитета научноистраживачког рада,
- Правилник о вредновању квалитета и компетенција дипломираних студената Грађевинско-архитектонског факултета,
- Правилник о самовредновању рада наставника и ненаставног особља,
- Правилник о уџбеницима и издавачкој делатности,
- Процедуру за евиденцију присуства на послу и одржаној настави,
- Процедуру о поступку истицања докумената на сајт Факултета

Континуирано праћење и унапређење квалитета на Грађевинско-архитектонском факултету уређено је одговарајућим нормативним актима. До краја пролећног семестра школске 2015/16. године примењивао се Правилник за обезбеђење и унапређење квалитета Грађевинско-архитектонског факултета, док се од јесењег семестра исте године примењује Правилник о вредновању квалитета студијских програма и установа Универзитета у Нишу. Оба правилника јасно дефинишу мере, поступке и одговорности свих субјеката у систему обезбеђења квалитета, уз поштовање прописаних стандарда за сваку појединачну област у којој се квалитет прати, оцењује и контролише.

Носилац активности у вези са праћењем, контролом и унапређењем квалитета је Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, која делује у оквиру Центра за унапређење квалитета. У складу са Правилником о обезбеђивању квалитета, периодична провера квалитета свих активности на Факултету спроводи се за период од три године кроз систематски процес самоевалуације. Овај процес реализује Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, уз активно учешће свих субјеката Факултета, чиме се обезбеђује свеобухватан и објективан увид у стање квалитета.

Комисија континуирано и перманентно прати квалитет наставног процеса, научноистраживачког и стручног рада, пратећих активности, као и ефикасност рада административних служби. У том циљу, систематски се прикупљају и анализирају повратне информације од релевантних спољних и унутрашњих субјеката, пре свега од послодаваца, Националне службе за запошљавање, као и дипломираних студената Факултета. Поред тога, Факултет обезбеђује податке неопходне за упоредну анализу

квалитета са иностраним високошколским установама, као и са еминентним националним институцијама у области високог образовања, чиме се додатно доприноси унапређењу квалитета и усклађивању са националним и међународним стандардима.

Грађевинско-архитектонски факултет упознаје наставнике, сараднике, ненаставно особље, студенте и јавност са резултатима Извештаја о самовредновању објављивањем усвојених извештаја на Порталу ГАФ, подручје “Обезбеђење квалитета”. Резултати самовредновања су полазна основа за преиспитивање стратегије квалитета и важно оруђе за достизање минималног циља - одрживости квалитета.

А.2 Процена стандарда 14

S	Обавезно самовредновање сваке треће године, а по потреби и чешће за поједине области (регулисано законском регулативом).
W	Недовољна ажурност појединих субјеката на Факултету за реализацију задатака за које су задужени, као и недостатак санкција.
O	Применом усвојених правилника промовисати културу квалитета као и спровођење мера које су усвојили Универзитет и Факултет.
T	Недовољно развијена свест о значају квалитета рада у свим сегментима високог образовања у складу са принципима Болоњског процеса.

Б. Квантитативно оцењивање неких елемената у оквиру стандарда 14

Анализом спроведених активности у области обезбеђења и унапређења квалитета на Грађевинско-архитектонском факултету Универзитета у Нишу, са посебним освртом на степен испуњености захтева Стандарда 14 у постакредитационом периоду, може се констатовати да је Факултет систематски и континуирано приступао реализацији прописаних мера и поступака. На основу прикупљених података, релевантних показатеља и резултата самовредновања, могу се формулисати јасне и мерљиве квантитативне оцене које пружају објективан увид у достигнути ниво квалитета, као и у ефекте предузетих активности у наведеном периоду. Ове оцене представљају основу за даљу анализу, идентификацију добрих пракси и дефинисање будућих мера усмерених ка даљем унапређењу система обезбеђења квалитета:

Елементи анализе			Вредност
Континуитет у реализацији процеса обезбеђивања и унапређења квалитета	S	Вредновања која су предвиђена правилницима врше се по предвиђеној динамици.	++
	W	Резултати самовредновања неких активности нису довољно пажљиво анализирани и није било акција.	+
	O	Акциони план мора се примењивати уз уважавање стечених искустава.	+
	T	Повремено занемаривање неких активности.	+
Постојање инфраструктуре за системско праћење и обезбеђење квалитета	S	Статутом дефинисана структура.	+++
	W	Недостатак интересовања и иницијативе актера.	+
	O	Преузимање лидерске позиције Декана и Комисије за обезбеђење квалитета у складу са својим овлашћењима.	++
	T	Недостатак спремности за промене.	++
Редовне повратне информације о компетенцијама дипломираних студената	S	Резултати указују на потребу корекције наставних планова. Катедре исказују иницијативу да се постојећи студијски програми дефинишу према потребама тржишта рада.	+++
	W	Незаинтересованост појединих наставника за квалитет знања дипломираних студената. Појединци процес самовредновања схватају само као обавезу акредитације, а не суштинску потребу.	0
	O	Успостављање партнерског односа са послодавцима ради корекција у наставним плановима.	+
	T	Незаинтересованост појединих послодаваца да искажу своје ставове о квалитету дипломираних студената.	++
Усаглашеност са стратегијом других престижних високошколских	S	Овај стандард испунили су сви студијски програми на Факултету.	+++
	W	Недовољна међународна сарадња, иако је у последњем периоду све израженија.	++

установа у земљи и иностранству	O	Реализација међународних пројеката.	++
	T	Незаинтересованост наставника за међународну сарадњу.	++
Периодичност процеса прикупљања података о квалитету	S	Врши се у складу са стандардима и захтеву КАПК, односно НАТ.	++
	W	Незаинтересованост дела Факултета.	0
	O	Анализа добијених резултата.	+++
	T	Неспремност појединаца за прихватања истине о себи.	+
Јавност резултата процене квалитета	S	Обавеза да се после усвајања на Наставно-научном већу и Већу центра за унапређење квалитета Универзитета резултати ставе на сајт Факултета.	+++
	W	Део запослених на Факултету није заинтересован за ове резултате.	+
	O	Дискусија на Наставно-научном већу и закључци дају шансе озбиљнијег схватања резултата самовредновања.	+
	T	Недовољна заинтересованост наставника и студената.	+

Ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:

Иновирањем Акционог плана за спровођење Стратегије обезбеђења и унапређења квалитета, у свим њеним сегментима, неопходно је обезбедити континуирано и систематско праћење квалитета и резултата рада наставника и сарадника на свим нивоима. На основу анализе прикупљених података и показатеља квалитета, потребно је благовремено дефинисати и спроводити одговарајуће корективне и превентивне мере, са циљем сталног унапређивања свих процеса рада и укупног функционисања Факултета.

Декан и Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета, користећи своја овлашћења утврђена Статутом Факултета и Правилником о обезбеђењу и унапређењу квалитета, треба да још интензивније усмере своје активности ка унапређењу система квалитета, ефикасности рада и укупних учинака Грађевинско-архитектонског факултета. Истовремено, сви субјекти укључени у систем управљања и реализације наставног, научноистраживачког и стручног рада, у складу са својим надлежностима и улогом, треба активно да учествују у креирању и јачању културе квалитета, доприносећи тиме стабилности, одрживости и даљем развоју система обезбеђења и унапређења квалитета на Факултету.

ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА И ПРЕПОРУКЕ:

Стандард испуњен у целини.

Факултет је успоставио јасну и функционалну организациону структуру и усвојио све неопходне нормативне акте који омогућавају доследну примену Стратегије обезбеђења и унапређења квалитета, у складу са захтевима прописаним важећим Стандардима. С обзиром на вишегодишње и континуирано спровођење процеса самовредновања на Факултету, може се са високим степеном поузданости оценити степен функционисања и ефикасности успостављеног система обезбеђења квалитета.

Резултати спроведених поступака самовредновања указују на уочљива и континуирана побољшања у готово свим сегментима рада Факултета, како у наставном и научноистраживачком процесу, тако и у организационим и административним аспектима. Ипак, треба имати у виду да и поред постигнутог напретка постоје одређене потешкоће у пуној и доследној имплементацији усвојених докумената и дефинисаних процедура, што представља простор за даље унапређење система.

У целини посматрано, може се закључити да су захтеви Стандарда 14 у потпуности испуњени. Примена усвојеног Акционог плана за реализацију Стратегије обезбеђења и унапређења квалитета, као и драгоцен искуства стечена током претходних циклуса самовредновања, представљају чврсту основу за даље унапређивање квалитета и ефикасности рада Факултета и биће од посебног значаја у наредним процесима самовредновања.

Д. Показатељи и прилози за стандард 14

Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада високошколске установе.

Прилог 14.1.1 Web Str-Kvaliteta

Прилог 14.1.2 Процедура истицања на интернет

4. ОПШТА ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА СА ПРЕДЛОГОМ МЕРА

Грађевинско-архитектонски факултет Универзитета у Нишу у потпуности испуњава све услове и стандарде које је прописао Национални савет за високо образовање, за све области које су предмет самовредновања. Факултет има јасно дефинисану Стратегију обезбеђења квалитета и Правилник о обезбеђењу квалитета, као и усвојен Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења и унапређења квалитета. Наведени документи, заједно са другим релевантним правилницима из ове области, који су приложени уз овај Извештај, уређују улоге и одговорности субјеката у систему

квалитета, области праћења, нормативе и мере за континуирано вредновање и унапређење квалитета. Као интегрална целина, они чине функционалан и одржив систем обезбеђења квалитета који обухвата све делатности Факултета.

Студенти имају активну улогу у свим сегментима система обезбеђивања квалитета, а њихово учешће у органима Факултета регулисано је Статутом и одговарајућим правилницима. Успостављање функционисања система квалитета на Факултету је дефинисано још током 2007. године и континуирано се унапређује већ скоро две деценије његовог функционисања, тако да је периодично преиспитивање функционисања свих његових елемената и уградње неопходних корективних мера да би се обезбедила унапређења већ постало препозната и стандардна процедура.

На Факултету се реализују акредитовани студијски програми: (упис до 2020/2021. године) - један програм интегрисаних академских студија, један програм основних академских студија, два програма мастер академских студија и три програма докторских студија, као и од уписа 2021. године - један програм интегрисаних академских студија, два програма основних академских студија, три програма мастер академских студија и два програма докторских студија. И поред већ предузетих активности, Факултет континуирано наставља са дугорочним и систематским праћењем реализације студијских програма, као и са увођењем неопходних иновација и измена када се за тим укаже потреба. Унапређење квалитета се додатно обезбеђује редовним и периодичним преиспитивањем функционисања свих елемената система, уз благовремено дефинисање и примену одговарајућих корективних мера.

Факултет је од 2021. године акредитован за упис 180 студената на прву годину интегрисаних академских студија Архитектуре, 120 на основним академским студијама Грађевинарства, 60 на основним академским студијама Управљање пројектима у градитељству, 96 на мастер академским студијама Грађевинарства, 16 на мастер академским студијама Управљање пројектима у градитељству, 16 на мастер академским студијама Инжењерски менаџмент ризика од природних катастрофа и 15 на докторским студијама Грађевинарство (10) и Архитектуре (5). Факултет испуњава захтеве стандарда у погледу укупне оптерећености на нивоу просечно 6 часова наставе недељно за наставнике и просечно 10 часова наставе за сараднике са дозвољеним одступањем од 20%. Такође у потпуности обезбеђује испуњеност стандарда у погледу потребног простора, јер Факултет располаже са површином од 5500 m² бруто површине, односно 3087.38 m² нето површина амфитеатара, учионица, лабораторија, и других простора који се користе у настави.

Факултет је акредитован за упис студената на прву годину мастер академских студија Грађевинарство (МАС Грађевинарство). Поред већ предузетих активности, Факултет континуирано наставља са системским и дугорочним праћењем реализације студијског програма, као и са сталним активностима усмереним на његово иновирање и унапређење. Поред тога, квалитет програма се обезбеђује периодичним преиспитивањем функционисања свих елемената система и увођењем неопходних корективних мера.

Испуњеност захтева у погледу компетенција наставника је у потпуности остварена, што потврђује значајан број научних радова објављених у реномираним међународним часописима са Thomson Reuters листе, односно са импакт фактором, а посебно у часописима који припадају SCI индексу. Ови резултати јасно указују на висок ниво научне продуктивности и стручности наставника и сарадника, што директно доприноси квалитету наставе и научноистраживачког рада на програму.

Квалитет научноистраживачког рада на Факултету налази се на завидном нивоу и показује континуиран тренд унапређења, како у погледу обима, тако и у погледу релевантности и видљивости резултата. Истовремено, развијена и све интензивнија међународна сарадња кроз заједничке пројекте, размену истраживача и учешће у међународним научним мрежама пружа Факултету реалне и одрживе могућности да у наредном периоду оствари још значајније научне и стручне резултате и додатно ојача свој међународни углед.

ЗАКЉУЧАК:

***СВИ СТАНДАРДИ ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И
ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКИХ
УСТАНОВА СУ ИСПУЊЕНИ У ЦЕЛИНИ***

Предлози мера и активности за унапређење квалитета су наведени уз сваки стандард, а додатне мере које треба предузети су:

- 1) Усвојени Акциони план о спровођењу Стратегије обезбеђења и унапређења квалитета (која се у датим временским интервалима преиспитује) треба да се у потпуности реализује у тачно дефинисаним терминима. У спровођењу акционог плана поред Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета, кључну лидерску улогу имају субјекти који учествују у управљању и руковођењу Факултетом, са свим овлашћењима која даје Закон о високом образовању, Статут факултета и Правилник о обезбеђењу и унапређењу квалитета.
- 2) Континуирано и доследно спровођење свих усвојених нормативних аката, уз неговање традиције високих академских и етичких вредности које афирмише Универзитет у Нишу, представља један од кључних императива будућег деловања Факултета. Оваквим приступом обезбеђује се стабилност система, уједначен квалитет рада и даљи развој институције у складу са утврђеним стандардима.
- 3) Правовременом и потпуном реализацијом Акционог плана у предвиђеним роковима стварају се повољни услови за успешну нову акредитацију, односно реакредитацију студијских програма, као и за несметано функционисање Факултета у целини. Задатак свих субјеката Факултета је да обезбеде неопходне услове и у потпуности ангажују расположиве ресурсе, како би се у наредном

акредитационом циклусу постигли још бољи резултати у односу на претходни период. Истовремено, потребно је предузети одговарајуће кораке у циљу припреме и акредитације студија на даљину, што у савременим условима представља важан развојни правац. Поред тога, потенцијална акредитација студијских програма на енглеском језику отворила би нове могућности за интернационализацију, повећање видљивости и даљи развој Факултета.

- 4) Промоцију Факултета потребно је спроводити систематично и плански, у складу са унапред дефинисаним планом који прецизно уређује временски оквир реализације промотивних активности, као и територијални обухват промоције. Оваквим приступом обезбеђује се већа ефикасност промотивних активности, боља препознатљивост Факултета и јачање његовог угледа у широј академској и друштвеној заједници.
- 5) Потребно је додатно интензивирати активности усмерене на јачање сарадње са привредом, пре свега кроз уговарање нових, садржајнијих и квалитетнијих пројеката. Уочено је да недовољна информисаност привредних субјеката о капацитетима, стручним знањима и могућностима Факултета у пружању специјализованих услуга у области грађевинарства и архитектуре представља значајан ограничујући фактор ове сарадње. Стога је неопходно систематизовати и јасно дефинисати спектар услуга које Факултет може да понуди, као и унапредити њихову промоцију кроз ефективне канале комуникације са привредним субјектима.

Оваквим приступом створили би се услови за успостављање стабилнијих и дугорочних партнерстава, која би допринела не само финансијској одрживости Факултета, већ и унапређењу квалитета наставног и научноистраживачког рада. Интензивирање сарадње са привредом истовремено би омогућило бољу примену стечених знања у пракси, развој иновативних пројеката и јачање репутације Факултета као поузданог партнера у индустрији.

- 6) Један од изузетно важних сегмената будућег развоја Факултета јесте и континуирано подстицање мотивације свих запослених да се активније укључе у реализацију активности од значаја за успешно и квалитетно функционисање установе. Потребно је охрабривати иницијативу, иновативност и проактиван приступ наставника, сарадника и ненаставног особља, уз стварање подстицајног радног окружења које препознаје и вреднује додатни ангажман. Активно учешће запослених у развојним, стручним и организационим активностима доприноси јачању институционалне културе, унапређењу квалитета рада и остваривању стратешких циљева Факултета у целини.

39 Комисија за обезбеђење и унапређење квалитета
на Грађевинско-архитектонском факултету у Нишу

